

návrh STRATEGICKÉHO PLÁNU

hlavního města Prahy
aktualizace 2015

pracovní verze

od vize k projektům

[říjen 2015]

OBSAH NÁVRHOVÉ ČÁSTI AKTUALIZACE STRATEGICKÉHO PLÁNU HL. M. PRAHY

1. ÚVOD / PROČ PRAHA POTŘEBUJE STRATEGII ROZVOJE A SDÍLENOU VIZI /	2
2. PŘEDSTAVENÍ TŘÍ SMĚRŮ	5
3. ČLENĚNÍ NÁVRHOVÉ ČÁSTI / Od aktivit k cílům/	11
4. STRUKTURA NÁVRHOVÉ ČÁSTI	12

Strategický směr 1: SOUDRŽNÁ A ZDRAVÁ METROPOLE

strategické cíle:

1.1 Praha je otevřeným a sociálně soudržným městem připraveným na probíhající sociodemografické změny	13
1.2 Pražské lokality žijí bohatým komunitním životem občanské společnosti.....	21
1.3 Praha rozvíjí kvalitní prostředí města a krajiny - krásné město pro život	25
1.4 Praha je zdravé město ohleduplné k přírodě	29
1.5 Praha ve spolupráci s okolním regionem uplatňuje principy udržitelné mobility.....	33

Strategický směr 2: PROSPERUJÍCÍ A KREATIVNÍ EVROPSKÁ METROPOLE

strategické cíle:

2.1 Praha je významným regionem Evropy	36
2.2 Praha podporuje podnikání a inovace.....	39
2.3 Praha má silnou kulturní značku posilovanou soudobým uměním.....	41
2.4 Praha aktivně spoluvytváří výkonný a otevřený vzdělávací systém	46

Strategický směr 3: KONCEPČNĚ PLÁNOVANÁ METROPOLE S CHYTROU SPRÁVOU A ODOLNÝMI SYSTÉMY

strategické cíle:

3.1 Praha plánuje rozvoj města v regionálních souvislostech.....	50
3.2 Praha zavádí dobrou a důvěryhodnou správu	56
3.3 Praha šetří zdroje a posiluje odolnost města	59

ÚVOD

PROČ PRAHA POTŘEBUJE STRATEGII ROZVOJE A SDÍLENOU VIZI

Praha je v mnoha ohledech úspěšným městem. V přepočtu hrubého produktu na obyvatele patří Praha mezi nejbohatší regiony Evropské Unie, i když čísla Eurostatu jsou trochu ošidná, přidávají Praze podíl i na výsledcích firem, zde pouze formálně sídlících. Ale je nesporným faktem, že se na jejím území koncentruje stále více ekonomicky aktivních obyvatel, původem nejen z Česka. Sídlí zde firmy lokálního i nadnárodního významu, žije tu množství vzdělaných a kulturně orientovaných lidí a děje se nepočítaně společenských a kulturních událostí, včetně formálních, souvisejících s postavením Prahy jako správního centra České republiky. Země s deseti miliony obyvatel, šestnácté nejlidnatější země Evropy.

Praha je v mnoha ohledech stále krásným městem. Historická architektonická i morfologická podoba Prahy je světovým unikátem a magnetem pro miliony turistů ze všech koutů planety. Město prožívá od roku 1989 dynamický rozvoj a na jeho území vznikají nové soubory a stavby, stejně jako byla opravena převážná část zanedbaných historických budov. Město investuje obrovské prostředky do dopravních staveb, dotuje veřejnou dopravu, obnovuje parky a pyšní se historickými zahradami, podporuje kulturní instituce.

Ve srovnání s jinými evropskými metropolemi Praze hrozí stagnace a propad. Ve své spokojenosti a zahleděnosti do malé vltavské kotliny nevnímá, kam se okolní svět posouvá, jak se mění nedávno provinční a omšelá města střední Evropy. Varování před stagnací vychází ze znalosti expertů domácích i zahraničních, kteří dobře znají evropská a světová města, z nichž mnohá nedosahují správního, ekonomického či kulturního významu Prahy, přesto se v těchto městech obyvatelé cítí lépe a tato města se rychleji rozvíjí. Tato města udávají trendy v urbanistickém plánování, v moderní architektuře, v šetrném nakládání se zdroji, v začlenění cizinců a znevýhodněných osob, vytváření příznivého zdravého prostředí pro rodičovství, děti a aktivní stárnutí, i ve znalostní ekonomice, kulturních průmyslech a mnoha dalších oblastech ovlivňujících délku a kvalitu lidského života. Praha zatím nespí, ale poklimbává...

Praze, podle názoru mnoha expertů, zúčastněných na procesu aktualizace Strategického plánu, hrozí přešlapování, zaostávání a hrozící marginalizace a provincializace, stejně jako zanedbávání (nevyužití) jejich silných stránek a potenciálů. Praze hrozí, že propásne příležitosti v konkurenci s okolními metropolemi. Přestože Praha koncentruje obrovský potenciál lidí, firem, institucí a kapitálu, díky členství v Evropské Unii a NATO je v centru dění evropské politiky, své možnosti v mnoha případech vůbec nevyužívá. I přes řadu stavebních a infrastrukturních aktivit v Praze nevzniká mnoho kvalitních staveb či atraktivních urbánních souborů, které by lákaly nové návštěvníky i těšily rezidenty. Praha, přestože má ideální pozici zanedbává potenciál plynoucí z kulturního kapitálu a kreativity obyvatel, které jsou nedílným předpokladem toho, aby se ve znalostní ekonomice rozvíjely malé a střední firmy, které mohou růst a expandovat na mezinárodní trhy. Praha prochází dynamickými demografickými změnami, které mají ekonomické, sociální a kulturní dopady a mění požadavky na užívání města, služeb a veřejného prostoru. Plánovací a rozvojové aktivity hlavního města nejsou opřeny o koncepční úvahy o budoucím rozvoji a mívají se s moderními trendy, které známe z příkladu jak blízké Vídně, tak řady dalších zemí, nejen ve vyspělých částech světa. Ukazuje se, že tak velká města jako je Praha, se už déle neobejdou bez jasné a sdílené strategie a pravidel, méně závislých na jednom volebním období a méně vázaných na úzké a nespecifikované ekonomické zájmy dílčích skupin investorů.

Město musí plánovat město, a to společně se svými obyvateli a využít jejich iniciativu a potenciál pro utváření města a života v něm. Bez společné vize a spolupráce s občany, městskými částmi, lokálními komunitami a spolky, občanskými iniciativami a profesními skupinami, nebude Praha schopna čelit rostoucí konkurenci jiných evropských měst, které se už dnes stávají destinací mnoha talentovaných a perspektivních obyvatel, kteří by chtěli spojit svou budoucnost s Prahou. S Prahou jako dobře spravovaným městem pro všechny, kteří zde chtějí žít, pracovat a bavit se.

Strategický plán Prahy je pojatý jako flexibilní rozvojový rámec, spíše než rigidní plán, má za cíl flexibilně reagovat na změnu vnitřních a vnějších podmínek. Klade si za cíl nastartovat diskuzi o kvalitě života ve městě.

VIZE O BUDOUCNOSTI HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

Zeptáme-li se talentovaných, zkušených, schopných lidí v Evropě, v jakém městě chtějí žít, je naší vizí slyšet alespoň u každého desátého odpověď:

„V PRAZE. V CHYTRÉ, ÚSPĚŠNÉ A SOUDRŽNÉ METROPOLI.“

- V Praze, která nabízí kvalitu života obyvatel srovnatelnou s nejlépe hodnocenými evropskými metropolemi.
- V Praze, která je významnou evropskou metropolí a přirozeným a respektovaným lídrem a pólem rozvoje ve střední Evropě.
- V Praze, která umí koncentrovat a využít potenciál vzdělanosti, talentu, inovací a ekonomických a rozvojových aktivit obyvatel a subjektů na území hlavního města a i nadále výrazně přispívat ekonomickému růstu a globální konkurenceschopnosti Evropy.
- V Praze, která rozvíjí a pečuje o unikátní veřejná prostranství v souladu s krajinným rázem a přírodou ve městě.
- V Praze, která je atraktivní k životu v dětství i stáří, k seberealizaci, k návštěvě, k práci, k podnikání, k investování.
- V Praze, která je zodpovědná, koncepčně plánující a při správě města inteligentně nakládající se svými zdroji a využívající dostupné moderní technologie usnadňující správu, komunikaci a řízení uvnitř i vně města.
- V Praze, která je odolná vůči klimatickým změnám a připravená včas a adekvátně reagovat na katastrofické události.
- V Praze, která je dějištěm bohatého kreativního a kulturního života podporujícího podnikavost a těžící z přítomnosti více kultur.
- V Praze, která je místem otevřených a využitých příležitostí a nastaveným zrcadlem pro moderní evropská města zítřka, s uměním kombinovat historické dědictví a současné trendy životního stylu.
- V Praze otevřené, transparentní, akceschopné, zapojující obyvatele do spolurozhodování o budoucnosti města a včas a chytře reagující na aktuální potřeby, problémy a výzvy.
- V Praze, která se umí vyrovnat s demografickými změnami a nabídnout příležitosti a kvalitu života všem svým obyvatelům, bez ohledu na věk, rasu, pohlaví i postavení, rychle a efektivně, potřebují-li podat pomocnou ruku.
- V Praze komunikující a vzájemně provázané.
- V Praze tolerantní, moudré a půvabné.

„Praha je mým hlavním městem.“

PŘEDSTAVENÍ TŘÍ SMĚŘŮ STRATEGICKÉHO PLÁNU PRO KOMPLEXNÍ NAPLNĚNÍ VIZE HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

Strategické směry jsou vodítkem pro nastavení cílů a návrhy opatření Strategického plánu a odpovídají na klíčové otázky související s vizí hlavního města Prahy:

1. Směr **Soudržná a zdravá metropole** se zaměřuje na zvyšování kvality života obyvatel/uživatelů Prahy a kvalitu města. Je zobrazitelný vektorem křivky „kvality života a oblíbenosti pro své obyvatele“ stoupající v čase směrem vzhůru.

- Reaguje na hrozbu nepřípravenosti města na demografické změny (stárnutí populace i nárůst cizinců), na hrozbu zhoršení kvality života (degradace centra a rozpad urbánní struktury) a zhoršování kvality života (pomalé odstraňování prvků snižujících kvalitu prostředí).
- Posiluje silné stránky - sociální bezbariérovost a prostupnost a hodnotné přírodní prostředí.
- Rozvíjí potenciály využití kvalitní technické infrastruktury a aktivní občanské společnosti.
- Hledá odpovědi na otázky „**Jaké chceme mít naše město? Jak má vypadat město, ve kterém chceme žít?**“

2. Směr **Prosperující a kreativní evropská metropole** se zaměřuje na posílení pozice Prahy v Evropě a ve světě a je zobrazitelný prostorovými vektory, kterými význam a role Prahy expanduje všemi směry na mapě v srdci Evropy.

- Reaguje na hrozící provincionalitu, pokles konkurenceschopnosti a ztrátu mezinárodní pozice Prahy, zanedbávaný kulturní kapitál města a klesající výkonnost vzdělávacího systému.
- Posiluje silné stránky atraktivní polohy města a silné značky založené na historickém dědictví
- Rozvíjí potenciál flexibilní pracovní síly i inovačních a kulturně kreativních odvětví pražské ekonomiky.
- Hledá odpovědi na otázky „**Jak se prosadíme ve světě? Čím se budeme živit?** Co bude zdrojem prosperity města za dvacet let?“

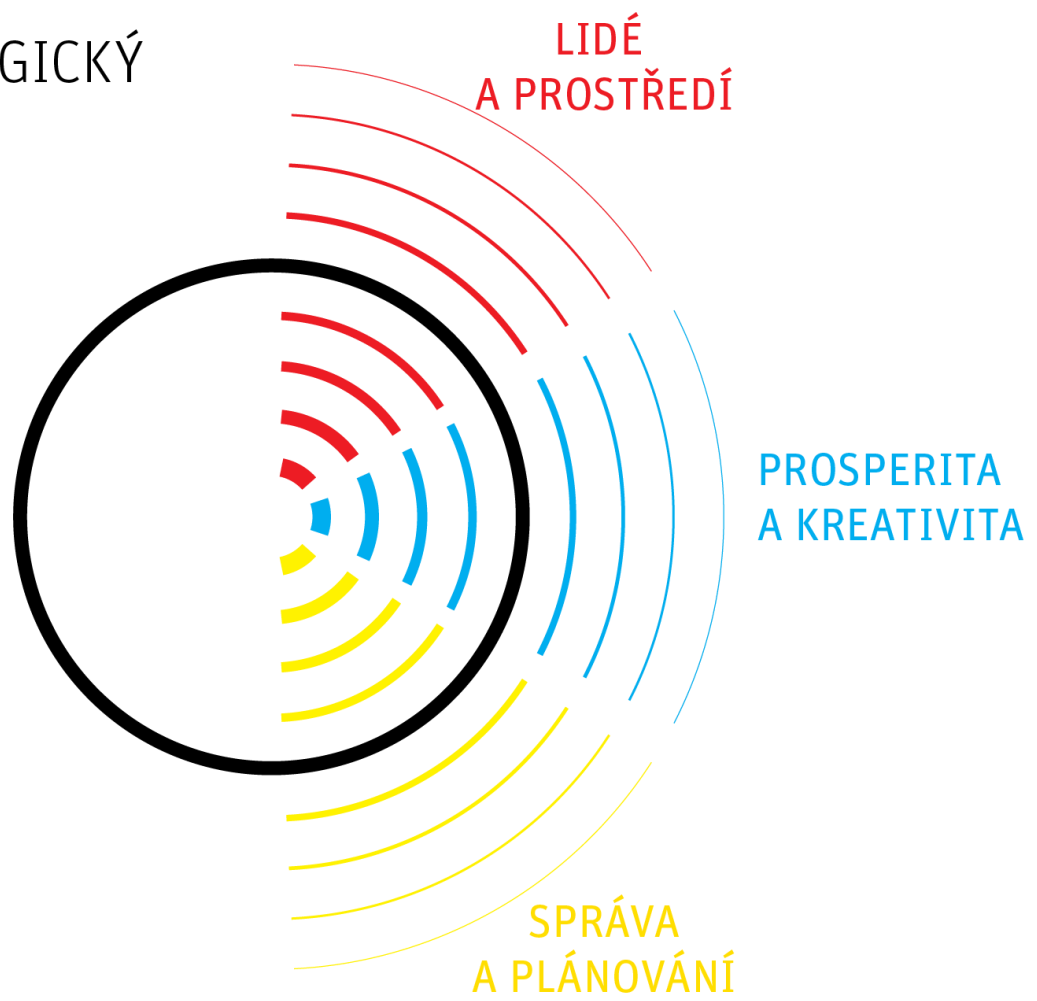
3. Směr **Koncepčně plánovaná metropole s chytrou správou a odolnými systémy** se zaměřuje na plánování a správu města, na komunikaci a důvěru mezi aktéry, na zvýšení odolnosti řídicích systémů v krizových stavech a na maximální šetrnost v nakládání se zdroji i územím. Je zobrazitelný sítí vektorů vzájemně se protínajících na území města.

- Reaguje na nedostatečnou participaci obyvatel na řízení města, málo funkční komunikaci a na malý respekt ke koncepčnímu plánování.
- Rozvíjí potenciál aktivní občanské společnosti a posiluje založenou institucionální kapacitu.
- Hledá odpovědi na otázky „**Jak se mezi sebou dohodneme? Jak naplánujeme budoucnost města?** Jak budeme reagovat na nečekané změny?“

Dvanáct navržených strategických cílů ve třech strategických směrech reaguje na zjištění v analytické části a na tři oblasti shrnující výzvy a hrozby, které se dotýkají Prahy v krátkodobém i dlouhodobém horizontu.

Strategické cíle obsahují návrhy krátkodobých i dlouhodobých opatření a konkrétní indikátory měření dosažených cílů.

STRATEGICKÝ PLÁN

Strategický směr 1 – SOUDRŽNÁ A ZDRAVÁ METROPOLE

Klíčová slova: OTEVŘENOST – HISTORICKÉ DĚDICTVÍ - ZDRAVÉ MĚSTO

Vize Prahy v roce 2030

Praha si vybuďovala pozici otevřeného a sociálně soudržného města, které dokáže prostřednictvím rozvinuté sociálně-integrační i bytové politiky zajistit podmínky kvalitního a důstojného života pro všechny obyvatele bez ohledu na jejich věk, zdravotní stav, národnost a etnickou příslušnost či sociální status. Adaptovala se na probíhající demografické a společensko-ekonomické změny a ve spolupráci se státem zlepšila podmínky pro podporu rodičovství a mateřství, aktivní stárnutí a integraci cizinců. Podporou komunální a družstevní výstavby nájemních bytů vytvořila nabídku dostupného a udržitelného bydlení. Promyšlenými intervencemi do sídlištních celků a podporou ohrožených skupin obyvatel brání vzniku sociálně nebo etnicky vyloučených lokalit potenciálně zhoršujících bezpečnostní situaci metropole. Stejně tak ovšem aktivně odmítá vznik „ghett bohatých“ v „gated communities“.

Praha je i nadále kulturně rozmanitým městem s výrazně rozvinutým kreativním potenciálem obyvatel a bohatým komunitním životem. Obyvatelé se identifikují s lokalitami, ve kterých žijí, a v duchu principů občanské společnosti jsou spolu s občanskými a kulturními iniciativami integrovanou součástí samosprávných a plánovacích procesů.

Praha významně posiluje městotvorný charakter prostřednictvím nových staveb a zásahů ve veřejném prostoru při respektu ke kulturnímu a historickému dědictví a principům udržitelného rozvoje. Praha pracuje s koncepcí smíšených budov, kde se kombinuje bydlení a obchod, podnikání i výroba. Nejenom funkčně kvalitní a esteticky hodnotné urbánní prostředí s kultivovaným veřejným prostorem je jedním z hlavních aspektů rezidenční spokojenosti obyvatel Prahy, magnetem pro její návštěvníky a jedním z faktorů její konkurenceschopnosti, ale nemenší význam má v této souvislosti i zdravé, čisté a kvalitní přírodní prostředí. Toho Praha dociluje mimo jiné uplatňováním principů udržitelné mobility a orientací na ekologicky šetrnější způsoby dopravy. Praha významně omezila negativní dopady individuální automobilové dopravy (vč. dopadů na užívání veřejného prostoru) dosažením lepšího rozložení jednotlivých druhů dopravy a zvýšením její bezpečnosti a energetické účinnosti.

Reakce na zjištění v analytické části Strategického plánu

Strategický směr „*Soudržná a zdravá metropole*“ reaguje primárně na **hrozbu nepřipravenosti města na demografické změny a hrozící zhoršení kvality života a fungování města**.

Tato hrozba se opírá především o tyto hlavní závěry (problémy) z analytické části SP:

PR2 Degradace urbánního prostředí města

PR4 Nepřipravenost Prahy na probíhající demografické změny

PR6 Nedostatečné odstraňování prvků snižujících kvalitu života

Pokud by nebyly výše uvedené agregované problémy předmětem včasného a účinného řešení, došlo by v relativně krátkém časovém horizontu k jejich prohloubení, a to se všemi negativními důsledky. Při nečinnosti by zároveň Praha přišla o své dosavadní silné stránky (SS3 Sociální bezbariérovost a prostupnost města, SS4 Hodnotná městská krajina a environmentální kvality) a potenciály (P2

Potenciál využití kvalitní dopravní a technické infrastruktury, P3 Potenciál pro aktivní občanskou společnost), jež byly identifikovány v analytické části SP.

Východiskem pro formulování podrobnějšího obsahu strategického směru „*Soudržná a zdravá metropole*“ je hledání odpovědí především na tyto otázky: „**V jakém městě chceme žít? Jaké chceme mít naše město?**“

Popis strategického směru

Strategický směr 1 se zaměřuje na zlepšení kvality života obyvatel i zlepšení hmotného prostředí města 21. století, rozvíjející jedinečný odkaz minulosti. Naším cílem je zvyšování atraktivity Prahy pro život jejích uživatelů/obyvatel, zlepšování všech složek tvořících kvalitu prostředí - zeleného i urbánního; o návrat pestrého života do celoměstského centra i plnohodnotný rozvoj jader/ohnisek aktivity (lokálních center).

Strategický směr 2 - PROSPERUJÍCÍ A KREATIVNÍ EVROPSKÁ METROPOLE

Klíčová slova: KREATIVITA - PROSPERITA - EVROPSKÁ METROPOLE

Vize Prahy v roce 2030

Praha si vybudovala pozici silné a úspěšné metropole, která je významnou součástí jedné z nejnáspěšnějších a nejsilnějších ekonomik světa - Evropské Unie. Je přirozeným motorem ekonomického rozvoje ve střední Evropě.

Praha podporuje kreativní a inovativní ekonomické aktivity a je zdrojem vzdělanosti, znalostního kapitálu a inspirací pro střední Evropu. V metropoli sídlí řada prosperujících firem, včetně globálně významných podniků, které zaměstnávají tisíce lidí v perspektivních oborech s vysokou přidanou hodnotou. Růst počtu obyvatel, stovky nově zakládaných firem a podniků, zvyšující se intenzita ekonomických aktivit a čilý turistický ruch, který už není postaven jen na jednorázové návštěvě památek, ale také na kvalitní živé kulturní nabídce a chytrém turismu, podporuje bohatý společenský život v hlavním městě a prosperitu jeho obyvatel. Na území Prahy se propojuje podnikavost, kapitál, znalosti a kreativita a spoluvytvářejí tak řadu nových a perspektivních oborů lidské činnosti, které rozšiřují pracovní a podnikatelské příležitosti. Praha je zdrojem nových trendů, místem, kde se setkávají globální ekonomičtí hráči a myslitelé, umělci a vědci, je jedním z nejrozvinutějších regionů v Evropě.

Historické kořeny Prahy byly a jsou v periodách vyživovány přílivem tvůrčích lidí ze všech koutů Evropy i světa. I proto je jejím největším bohatstvím obrovská a rozmanitá kulturní dědictví, které je živým zdrojem i inspirací pro současné i příští generace. Praha je výjimečnou kulturní metropolí. Skvělým místem pro plnohodnotný život. Praha je prostředím s ojedinělou atmosférou, kulturními a duchovními hodnotami, plná tvůrčích osobností, které se vzájemně inspirují. Je městem plným zážitků, které je zapsáno hluboko nejen v srdcích těch, kteří v něm žijí, ale i těch, kteří jej navštíví. Je městem, které se stane **láskou na celý život**.

Praha je konkurenceschopná mezi evropskými metropolemi. Poskytuje podporu, produkty a služby, kterými pozitivně ovlivňuje podnikatelskou atraktivitu měst a demografickou skladbu obyvatel. Praha je místem, které své bohatství staví na podnikavosti, znalostech, kreativě a schopnosti inovovat a přinášet na globální trhy konkurenceschopné výrobky a služby.

Podnikání a obchod jsou hlavním protagonistou procesu urbánní regenerace, dynamiky a rozvoje vitality a životaschopnosti městských částí. Praha je silně atraktivní pro talentované lidi z celé Evropy. Vytváří podmínky, které podporují kreativní využívání městského prostoru kombinované s nabídkou obchodníků a kultivovaným trávením volného času.

Praha aktivně spoluvytváří výkonný a otevřený vzdělávací systém podporující rozvoj talentu, prosperitu a tím i kvalitu života svých obyvatel. Praha věnuje soustředěnou pozornost přípravě znalostí a kompetencí obyvatel pro uplatnění se v rostoucích a perspektivních ekonomických odvětvích na globálních trzích.

Reakce na zjištění v analytické části Aktualizace Strategického plánu

Strategický směr „*Prosperující a kreativní evropská metropole*“ reaguje primárně na **hrozbu prohlubující se provincionality, pokles konkurenceschopnosti a ztráty mezinárodní pozice.**

Hrozba se opírá především o tyto závěry analytické části:

- PR1 Snižující se konkurenceschopnost a pozice Prahy v Evropě
- PR5 Zanedbávaný kulturní kapitál města
- PR7 Klesající výkonnost vzdělávacího systému
- PR8 Nedostatečně koordinovaný systém řízení a plánování rozvoje

Schopnost místních obyvatel zakládat atraktivní malé a střední firmy, inovovat, zapojovat se do globálních hodnotových řetězců a nabízet kvalifikovanou pracovní sílu investorům v atraktivních oborech, prokazuje stále více metropolí, včetně těch méně vyspělých, ale rychleji se rozvíjejících. Pokud by Praha rezignovala na posilování svého významu v Evropě a přestala podporovat adaptabilitu na současné a budoucí trendy, hrozí jí zaostávání za dynamičtějšími evropskými metropolemi a ztráta atraktivity pro globální investory. Praha by při své nečinnosti přišla o své dosavadní silné stránky (SS1 Silná značka města) a potenciály (P1 Rozvoj pracovního trhu a inovačního podnikání), identifikované v analytické části Aktualizace Strategického plánu.

Východiskem pro formulování podrobnějšího obsahu strategického směru „*Prosperující a kreativní evropská metropole*“ je hledání odpovědí především na tyto otázky: „**Jak se prosadíme ve světě? Čím se budeme živit? Co bude zdrojem prosperity města za dvacet let?**“

Popis strategického směru

Strategický směr 2 se zaměřuje na prosperitu a konkurenceschopnost města v nejširším chápání smyslu slova, na roli a pozici Prahy v Evropě a ve světě. Ta má vliv nejen na Prahu, ale i na pražskou metropolitní oblast a Českou republiku, na pozici Prahy na globálním trhu měst. Silná značka města pomáhá Praze v globální soutěži s evropskou i světovou konkurencí, ale sama nestačí k úspěchu - vyžaduje nové myšlenky a posilování evropských hodnot, soustředění se na posilování kulturních a kreativních odvětví, rozvoj pracovního trhu, budování vstřícného podnikatelského prostředí, které vyžaduje lepší spolupráci mezi vzdělávacími a vědeckovýzkumnými kapacitami a podnikatelským sektorem, jinak se Praha nemůže profilovat jako úspěšná destinace.

Strategický směr 3 - KONCEPČNĚ PLÁNOVANÁ METROPOLE S CHYTROU SPRÁVOU A ODOLNÝMI SYSTÉMY

Klíčová slova: PLÁNOVANÉ MĚSTO – CHYTRÁ SPRÁVA – ODOLNÉ SYSTÉMY

Vize Prahy v roce 2030

Praha plánuje koncepčně a systematicky, naplňuje koncepty inteligentního, udržitelného a odolného města (Smart City, Sustainable City a Resilient City). Ve správě a řízení města se prosadily vícevrstevnaté a síťové modely řízení, díky kterým je do veřejné správy zapojena řada místních aktérů, včetně neziskových a nevládních organizací a široké veřejnosti. Praha je městem, které plánuje a realizuje svůj rozvoj v diskusi s obyvateli. Praha projednává a vyhodnocuje varianty řešení a sjednává široký konsensus, který přináší v čase viditelné výsledky, které Prahu přibližují na úroveň významných evropských metropolí.

Město realizuje transparentně připravené plány a projekty prostřednictvím aktivní pozemkové politiky a soustředění veřejných investic do intenzivního rozvoje transformačních území (recyklace nevyužitých území, brownfieldů atd.) a hlavních rozvojových os. Plánovací dokumenty řeší koordinaci v celé pražské metropolitní oblasti především v oblasti dopravní a technické infrastruktury i veřejného vybavení s cílem harmonického rozvoje území a minimalizace negativních dopadů rozrůstající se aglomerace. Město podporuje obnovení výroby ve vybraných místech v rámci zastavěného území.

Pro udržení kvalitního fungování města i v kritických a nouzových situacích a dlouhodobě udržitelného rozvoje a šetrného nakládání se zdroji, je rozvíjen koncept odolnosti jednotlivých systémů, jsou podporovány ostrovní (off grid) systémy a využití lokálních obnovitelných zdrojů, stejně aplikace pasivního standardu u novostaveb veřejných budov. Město má zpracovanou klimatickou politiku, která řeší dopady klimatických změn na kvalitu života obyvatel i provozní náklady města.

Reakce na zjištění v analytické části Strategického plánu

Strategický směr „*Koncepčně plánovaná metropole s chytrou správou a odolnými systémy*“ reaguje primárně na **nízkou míru důvěry obyvatel v systém řízení města, nefunkční komunikaci a malý vliv obyvatel na správu města a malý respekt ke koncepčnímu plánování, které je málo transparentní.**

Tato hrozba se opírá především o tyto hlavní závěry (problémy) z analytické části SP:

PR2 Degradace urbánního prostředí města

PR3 Nedostatečná participace obyvatel

PR8 Nedostatečně koordinovaný systém řízení a plánování rozvoje

Pokud nezlepšíme systém plánování a řízení města, můžeme se rychle dostat do problémů, které budou mít důsledky o to větší, oč jsme na ně méně připraveni. Při své nečinnosti by Praha přišla o potenciál aktivní občanské společnosti, která se iniciativně a zespoda podílí na rozvoji města (P1 Rozvoj pracovního trhu a inovačního podnikání), identifikovaný v analytické části Aktualizace Strategického plánu.

Východiskem pro formulování podrobnějšího obsahu strategického směru „*Koncepčně plánovaná metropole s chytrou správou a odolnými systémy*“ je hledání odpovědí především na tyto otázky: „**Jak**

se mezi sebou dohodneme? Jak naplánujeme budoucnost města? Jak budeme reagovat na nečekané změny?“

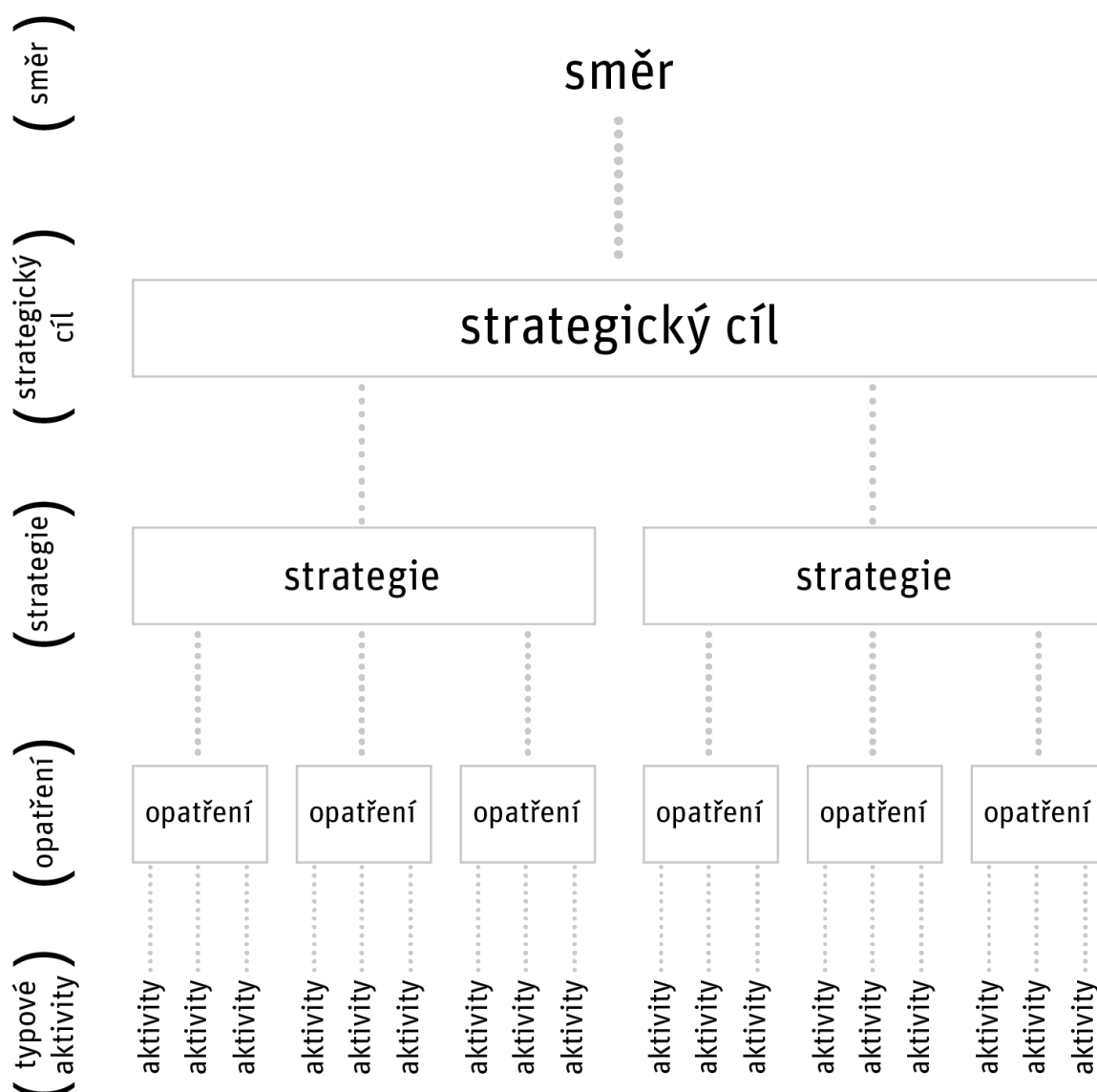
Popis strategického směru

Strategický směr 3 obsahuje ty strategické cíle, které se týkají plánování, koncepčního řízení a důvěryhodné správy města - Good Governance, a ovlivňují všechny aktéry rozvoje (stakeholders - osoby a instituce) uvnitř i vně města. Obsahově jde o cíle spojené s důvěryhodnou a transparentní správou, která zahrnuje také koncepční plánování a využívání chytrých technologií a postupů. Současně se zabývá šetrným nakládáním se zdroji a územím a zvyšuje odolnost města v krizových situacích.

ČLENĚNÍ NÁVRHOVÉ ČÁSTI

OD AKTIVIT K CÍLŮM

Každý z 12 strategických cílů je členěn do strategií a opatření. Strategickým cílem chápeme dlouhodobé prioritní oblasti rozvoje. Strategie k naplnění dlouhodobého cíle pak vyjadřují komplexní sadu úkolů, které vyžadují interdisciplinární přístup a jejich naplnění je pro úspěšnou realizaci dlouhodobé vize nezbytné. Každá ze strategií je pak rozdělena na opatření, tedy agregovaný soubor aktivit k určitému tématu.

STRUKTURA NÁVRHOVÉ ČÁSTI AKTUALIZACE STRATEGICKÉHO PLÁNU HL. M. PRAHY

Strategický směr 1:

SOUDRŽNÁ A ZDRAVÁ METROPOLE

strategické cíle:

- 1.1 Praha je otevřeným a sociálně soudržným městem připraveným na probíhající sociodemografické změny**
- 1.2 Pražské lokality žijí bohatým komunitním životem občanské společnosti**
- 1.3 Praha rozvíjí kvalitní prostředí města a krajiny - krásné město pro život**
- 1.4 Praha je zdravé město ohleduplné k přírodě**
- 1.5 Praha ve spolupráci s okolním regionem uplatňuje principy udržitelné mobility**

Strategický směr 2:

PROSPERUJÍCÍ A KREATIVNÍ EVROPSKÁ METROPOLE

strategické cíle:

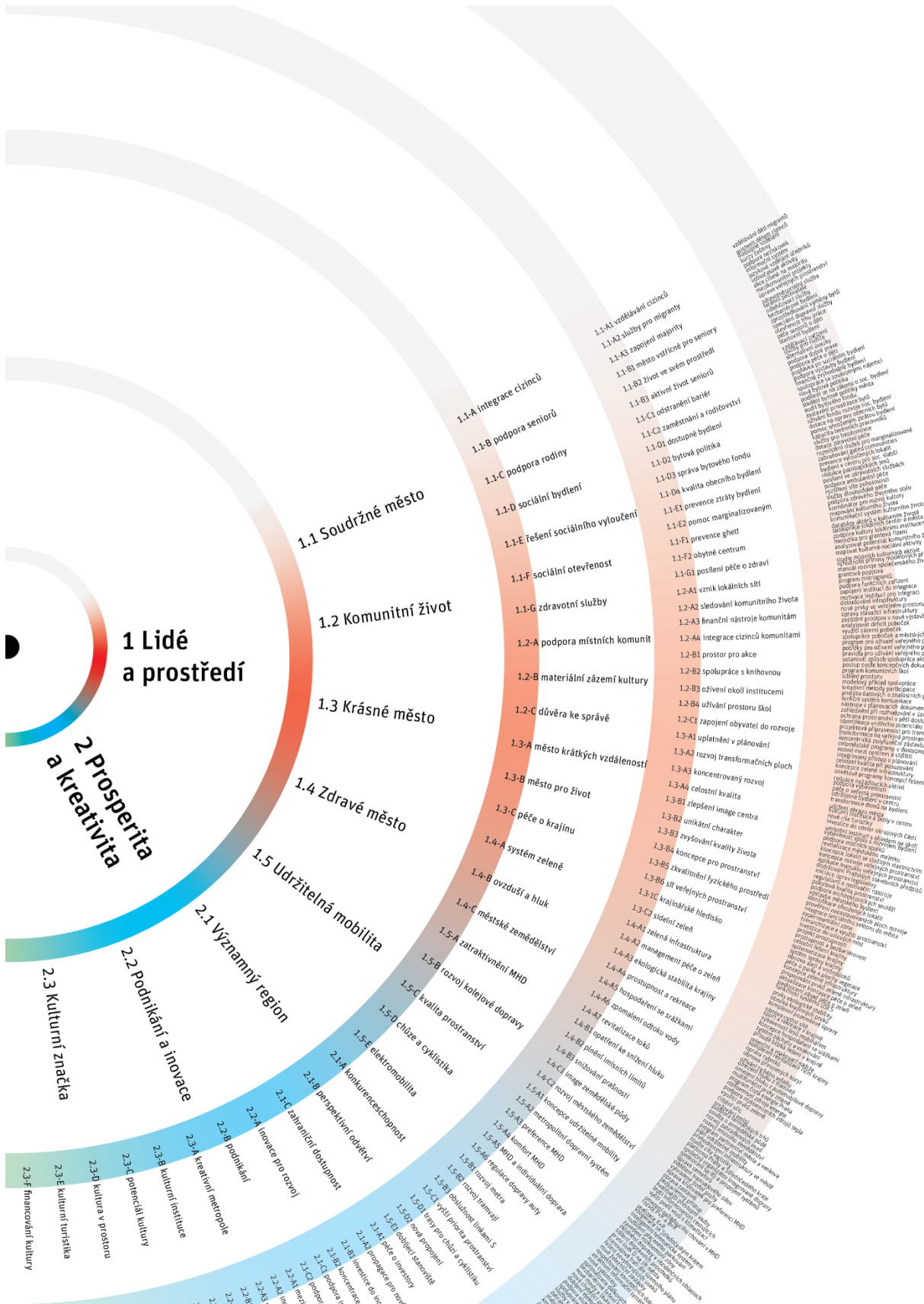
- 2.1 Praha je významným regionem Evropy**
- 2.2 Praha podporuje podnikání a inovace**
- 2.3 Praha má silnou kulturní značku posilovanou soudobým uměním**
- 2.4 Praha aktivně spoluvytváří výkonný a otevřený vzdělávací systém**

3. Strategický směr 3:

KONCEPČNĚ PLÁNOVANÁ METROPOLE S CHYTROU SPRÁVOU A ODOLNÝMI SYSTÉMY

strategické cíle:

- 3.1 Praha plánuje rozvoj města v regionálních souvislostech**
- 3.2 Praha zavádí dobrou a důvěryhodnou správu**
- 3.3 Praha šetří zdroje a posiluje odolnost města**

1.1 Praha je otevřeným a sociálně soudržným městem připraveným na probíhající sociodemografické změny

Hl. m. Praha a její městské části musejí být schopné prostřednictvím své sociálně-integrační a bytové politiky flexibilně reagovat na probíhající demografické a společensko-ekonomické změny, jako je růst počtu cizinců, prodlužování délky života a růst počtu a podílu osob nad 80 let, zvyšování sociálních nerovností a s tím spojený nárůst počtu (potenciálně) osob ohrožených chudobou či bezdomovectvím. S ohledem na perspektivy demografického vývoje je zároveň nutné odstranit přetrvávající bariéry rodičovství a mateřství, jakými jsou například dlouhodobě pasivní a nekoncepční bytová politika města, lokální nedostupnost školských zařízení či omezená účast žen na pracovní síle a nedostatek alternativních forem pracovních úvazků a podmínek (řešení z oblasti trhu práce vyžaduje spolupráci Prahy se státem). Z hlediska dlouhodobé stability a konkurenceschopnosti je důležité, aby Praha byla otevřeným, sociálně dostupným, soudržným a bezpečným městem bez uzavřených areálů majetných (gated communities) a sociálně vyloučených lokalit či etnických enkláv, které by se mohly stát ohnisky prohlubování sociálních nerovností, polarizace a potenciálně i vzniku nepřátelských nálad a postojů vůči okolní společnosti, kultuře a institucím. Je potřeba vytvářet podmínky pro začlenění znevýhodněných skupin obyvatel, jakými jsou například sociálně slabší, bezdomovci, osoby se zdravotním postižením, cizinci či národnostní menšiny nebo některé skupiny seniorů.

Bude-li Praha otevřeným a sociálně soudržným městem, bude se zvyšovat kvalita života všech obyvatel a zvýšená sociální diverzita nebude mít za následek zhoršení bezpečnostní situace v metropoli a nebude docházet ke kulturně sociálním nebo mezigeneračním střetům. Integrovaní zahraniční migranti přispějí ke zpomalení demografického stárnutí, zvýší kulturní rozmanitost a budou přínosem ekonomické výkonnosti a konkurenceschopnosti města. Nejen kvůli ekonomickému hledisku by rovněž město mělo zajistit podmínky k tomu, aby staří lidé, sociálně či zdravotně znevýhodnění zůstali co nejdéle aktivní v pracovním i životním smyslu, čímž budou minimalizovány finanční nároky na sociální a zdravotní systém, ale zejména tím bude posílena i inkluze těchto osob a sociální soudržnost města.

Výchozí stav

- PR4 Růst počtu cizinců a seniorů v uplynulých letech a předpoklad růstu i v budoucnosti
- SS3.2 Příhodná struktura cizinců a potenciál integrace a kulturní různorodosti
- PR4 Přetrvávající bariéry rodičovství přispívající k relativně nízké plodnosti
- PR8.8 Z dlouhodobého hlediska nekoncepční a pasivní bytová politika města a městských částí
- PR4.1 Rostoucí sociální tlak na některé skupiny obyvatel a zvyšující se podíl osob ohrožených chudobou
- PR2.10 Koncentrace sociálně-patologických jevů především v centru města (hazard, drogy, prostituce)

Strategie naplňování cíle 1.1

- 1.1-A Realizovat integrační politiku a podporovat služby pro integraci cizinců
- 1.1-B Reagovat na zvyšující se počet seniorů koncepční a ucelenou politikou
- 1.1-C Odstraňovat stávající bariéry zakládání rodin, rodičovství a přirozené reprodukce
- 1.1-D Zajistit sociálně či generačně ohroženým skupinám obyvatelstva dostupné a udržitelné bydlení
- 1.1-E Komplexně a účinně řešit problematiku bezdomovectví, sociálního vyloučení a integraci marginalizovaných skupin
- 1.1-F Zachovat sociální otevřenost a dostupnost (různorodost) a územní soudržnost města
- 1.1-G Podporovat dostupný, kvalitní a efektivní systém zdravotních služeb

Opatření strategie A

- 1.1-A1 Integrace prostřednictvím vzdělávání cizinců

Příklady aktivit:

- metodická podpora zřizovatelům škol a školských zařízení, jejich odborné vzdělávání a vedení k zajištění kvalitnějšího vzdělávání žáků - migrantů
- přidělení asistentů pro děti cizinců v pražských školách
- zajištění místně a časově dostupného vzdělávání pro migranty žijící na území Prahy
- poskytování kurzů českého jazyka

1.1-A2 **Institucionální podpora služeb pro migranty**

Příklady aktivit:

- finanční podpora neziskových organizací zaměřených na integraci cizinců
- vytvoření dostupného a přehledného informačního a komunikačního systému
- jazykově a odborně vzdělaní úředníci pro odstranění bariér v jednání cizinců a institucí (např. cizinecká policie, finanční úřady aj.)
- pravidelný přenos informací o možnostech volnočasových aktivit, které jsou určeny pro děti migrantů i jejich české vrstevníky, mezi všemi pedagogickými subjekty, NNO a rodiči

1.1-A3 **Zapojování majority do integrace cizinců**

Příklady aktivit:

- podpora kulturním aktivitám cizinců a informačním kampaním cílených na majoritu
- podpora a rozvoj dobrovolnických a sousedských aktivit propojujících majoritní společnost a migranty

Opatření strategie B

1.1-B1 **Adaptace městského prostředí na růst počtu seniorů**

Příklady aktivit:

- realizace investic do veřejného prostoru s ohledem na očekávaný nárůst počtu starších osob se sníženou soběstačností a zhoršenou schopností pohybu a orientace, zejména odstraňování bariér ve veřejném prostoru, dostupnost (finanční i fyzická) společenských a kulturních hodnot města, realizace mezigeneračních parků, aj.

1.1-B2 **Podpora dostupnosti služeb umožňujících seniorům kvalitní a bezpečný život v jejich vlastním prostředí**

Příklady aktivit:

- prioritní podpora v dotačních programech pro integrované zdravotně sociální služby umožňující život osob se sníženou soběstačností v domácím prostředí a komunitě
- doplnění a optimalizace kapacit terénních pečovatelských služeb a služeb osobní asistence, center denních služeb, denních stacionářů, komunitních center pro seniory, aj.
- finanční podpora a rozvoj odlehčovacích služeb pro osoby poskytující seniorům neformální péči
- zvýšení dostupnosti bezbariérového bydlení a podpora služeb zaměřených na poradenství a asistenci při odstraňování bariér v bytech seniorů
- pomoc při zprostředkování výměny obecních nájemních bytů (tzn. větších za menší) napříč všemi městskými částmi
- podpora speciálním dopravním službám (seniorbus/seniortaxi, komunitní doprava, bezbariérová veřejná doprava) pro zajištění dostupnosti služeb a mobility seniorů

1.1-B3 **Využití potenciálu starší populace pro aktivní zapojení do komunitního i pracovního života**

Příklady aktivit:

- zvýšení otevřenosti a flexibility pracovního trhu vůči seniorské populaci a podpora využití age-managementu
- navržení vhodné strategie a programů zapojení seniorů do práce s dětmi a mládeží v místních komunitních centrech (forma mezigeneračního předávání zkušeností)

Opatření strategie C

1.1-C1 **Odstraňování infrastrukturních bariér přirozené reprodukce**

Příklady aktivit:

- zajištění kapacit dostupných nájemních startovacích bytů pro mladé rodiny
- optimalizace kapacit předškolního a školního vzdělávání v rámci území Prahy

- rozšíření nabídky služeb pro rodiče s malými dětmi na základě konkrétních potřeb obyvatel MČ (zjištění jaké služby jim chybí a jakým bariérám čelí v různých částech města)

1.1-C2 Sladění zaměstnání a rodičovství

Příklady aktivit:

- v rámci městských organizací poskytování alternativních pracovních podmínek a snížených úvazků umožňujících sladění péče o děti a zaměstnání a rychlejší návrat do práce
- oceňování a poukazování na zaměstnavatele působící ve městě, kteří aktivně podporují sladění rodinné péče a pracovní aktivity („child-friendly“ a „care-friendly“ zaměstnavatel)
- zavedení dotačního programu pro MČ a zaměstnavatele na podporu služeb a péče o děti (např. firemní školky)

Opatření strategie D

1.1-D1 Realizace diferencovaných forem sociálního a dostupného bydlení

Příklady aktivit:

- vypracování analýzy kvantifikující poptávku po sociálním bydlení na území Prahy
- podpora výstavby, rekonstrukcí, oprav a úprav bytů na byty systému sociálního bydlení a vytvoření podmínek pro vznik systému prostupného i ústupového (seniorského) bydlení (viz 1.1-B2, 1.1-E3)
- realizace programů finančně zvýhodněného bydlení pro vybrané zaměstnance z veřejného sektoru, kteří mají pro chod města strategický význam - poskytování služebních bytů maximálně po dobu výkonu profese
- spolupráce se soukromými pronajímateli bytů při zajišťování bytových kapacit pro ohrožené skupiny obyvatel (např. formou poskytování garancí soukromým pronajímatelům atd.)

1.1-D2 Konceptně a aktivně vedená bytová politika města

Příklady aktivit:

- zpracování nové koncepce bytové politiky města s důrazem na sociální aspekty bydlení
- aktivní podílení se na přípravě zákona o sociálním bydlení (formou připomínek, vlastních pozměňovacích návrhů atd.)
- sladění základních principů bytové politiky na úrovni hl. m. Prahy a jednotlivých městských částí

1.1-D3 Efektivní a odpovědná správa obecního bytového fondu (viz 3.1-A)

Příklady aktivit:

- provedení auditu bytového fondu spravovaného hl. m. Prahou i jednotlivými městskými částmi za účelem identifikace disponibilních bytů
- zastavení privatizace volných obecních bytů eventuálně využitelných pro sociální účely
- využívání prostředků z fondu rozvoje sociálního bydlení výhradně pro účely rekonstrukcí či výstavby sociálního bydlení

1.1-D4 Zvyšování kvality a flexibility komunálního nájemního bydlení

Příklady aktivit:

- zavedení dotačních programů pro městské části zacílených na rekonstrukce a úpravy komunálních bytů

Opatření strategie E

1.1-E1 Prevence ztráty bydlení

Příklady aktivit:

- realizace komplexně pojaté aktivní terénní sociální práce zaměřené na osoby, kterým hrozí ztráta bydlení a propad do bezdomovectví
- posílení kapacit terénních pracovníků a zajištění jejich vzdělávání

1.1-E2 Doplnování a rozvíjení sociálních a zdravotních služeb pro bezdomovce a další marginalizované osoby

Příklady aktivit:

- zvyšování a zkvalitňování kapacit služeb do zařízení pro bezdomovce a osoby ohrožené bezdomovectvím a nacházející se v krizi – bezprahových a nízkoprahových center, azylových domů, domů na půli cesty, denních center v kombinaci s hygienickými centry

- dotační podpora zdravotní a ošetrovatelské péče o osoby bez přístřeší (v terénu za účasti zdravotní sestry, zřízení stacionární ambulance)
- optimalizace územního rozložení sociálních a zdravotních služeb pro bezdomovce za aktivní účasti jednotlivých městských částí

1.1-F3 Integrace bezdomovců a marginalizovaných osob do obvyklého způsobu života

Příklady aktivit:

- vytvoření podmínek pro zavedení systému prostupného (vícestupňového) bydlení, pro jehož realizaci je nezbytné zajistit adekvátní kapacity krizových, tréninkových a dlouhodobých sociálních bytů
- podpora nízkoprahových a bezprahových prostor pro jednotlivé skupiny obyvatel (např. zdravotně postižení lidé, drogově závislí) i jejich setkávání
- podpora sociálního podnikání v rámci projektů kulturně komunitních center a projektů aktivizace místních komunit

Opatření strategie F

1.1-F1 Prevence vzniku segregovaných a separovaných lokalit

Příklady aktivit:

- zabráňování vzniku tzv. uzavřených rezidenčních areálů (gated communities) vytvářejících bariéry mezi sociálně silnými a zbytkem společnosti
- podporování programů zaměřených na prevenci vzniku sociálně vyloučených lokalit a etnických enkláv

1.1-F2 Posilování rezidenční funkce centra pro všechny skupiny obyvatel

Příklady aktivit:

- podpora bydlení sociálně slabším skupinám obyvatel v centru města
- snižování koncentrace nežádoucích sociálně patologických jevů především v centrálních částech Prahy (prostituce, alkturismus, hazard, narkomanie, aj.)

Opatření strategie G

1.1-G1 Posílení role Prahy v oblasti péče o zdraví

Příklady aktivit:

- posílení vlivu v oblasti poskytování zdravotních služeb na území Prahy - veřejné služby, za níž nese odpovědnost; aktivní role při tvorbě zdravotní politiky Prahy
- podpora (ve spolupráci se zdravotními pojišťovnami) rovnoměrné sítě ambulantní zdravotní péče a s ohledem na růst počtu starších obyvatel zejména lokální dostupnosti primární zdravotní péče, dom.zdravotní péče a integrovaných zdravotně-sociálních služeb, včetně služeb pro osoby s demencí
- zachování a postupné rozšiřování sítě lékařských pohotovostí a Zdravotnické záchranné služby HMP
- účast na rozvoji služeb dlouhodobé, následné a ošetrovatelské péče, paliativní péče
- dotační cílená podpora zdravého životního stylu a vnímání zdraví jako základní společenské i ekonomické hodnoty (programy prevence vzniku civilizačních onemocnění aj.)

Indikátory

- 1.1.1 *Udržení nízké nezaměstnanosti cizinců*
- 1.1.2 *Zvýšení podílu lidí starších 65 zastoupených na trhu práce (ekonomicky aktivní)*
- 1.1.3 *Pokles podílu seniorů v ústavních zařízeních (sociálních, zdravotních)*
- 1.1.4 *Zvýšení plodnosti a zvyšování naděje dožití*
- 1.1.5 *Zvýšení počtu obecních nebo obcí podpořených bytů (sociálních, dostupných, startovních, zaměstnaneckých, bezbariérových atd.)*
- 1.1.6 *Snížení reálného (odhadovaného) počtu bezdomovců a počtu osob ohrožených ztrátou bydlení*
- 1.1.7 *Neexistence sociálně vyloučených lokalit či etnických enkláv; nezvyšující se sociální nerovnosti*
- 1.1.8 *Snížení počtu obyvatel na jednoho praktického lékaře pro dospělé*

Klíčová slova

Sociální soudržnost, nerovnosti, sociální inkluze, preventivní sociální politika, cizinci, aktivní stárnutí, senioři, bariéry porodnosti, dostupné a sociální bydlení, bezdomovci, rezidenční segregace, zdravotní péče

1.2 Pražské lokality žijí bohatým komunitním životem občanské společnosti

Posilováním místních vazeb a zapojováním obyvatel do tvorby lokalit bude Praha kontinuálně podporovat kreativní klima metropole. Zajištěním podmínek pro rozvoj místní kultury, rekreačního sportu a naplnění volného času, stabilních mezigeneračních vztahů a spolupráce město významně podpoří rezidenční spokojenost a identifikaci obyvatel s místem, kde žijí. Zároveň dojde k posílení prevence patologických jevů, sociální soudržnosti a životní úrovně nejen v daných lokalitách, ale i ve městě jako celku. Praha bude podporovat dovybavení kulturně-společenskou infrastrukturou, která bude základem pro bohatý komunitní život a zviditelní jedinečnost a atraktivitu lokalit. Posílení místních komunit také významně přispěje k udržení sociální koheze při očekávaném stárnutí populace i zvyšování počtu cizinců.

Invence fungujících kulturních a občanských iniciativ budou integrovanou součástí plánovacích procesů pro zlepšování městského života v Praze. Vysoký potenciál kreativity Pražanů díky zvýšení vzájemné důvěry mezi občany a politickou reprezentací města či městských částí vytvoří prostor pro tematizaci a řešení konkrétních problémů a participaci co nejširšího spektra účastníků (včetně cizinců a menšin) do rozhodovacích procesů, např. o podobách veřejných prostranství, územního rozvoje a budoucnosti města a lokalit.

Výchozí stav

- P3.4 Z celorepublikového pohledu má Praha významný potenciál vysoce angažovaného občanského a kulturního sektoru, zejména v některých částech města s pozitivním dopadem na rozvoj města a lokalit
- P3.3 Existuje hustá síť základních škol v určitých lokalitách, dále Základních uměleckých škol a Domů dětí a mládeže a poboček Městské knihovny s potenciálem poskytnutí zázemí pro kulturně-komunitní funkce, rekreační sportování a volný čas
- PR2.9 Lokální centra jsou nedostatečně vybavena kulturně-komunitním zázemím, aktivitami a službami
- PR2.8 Nedostatek kvalitních veřejných prostor pro volnočasové aktivity obyvatel: rekreační sport, kulturu, relaxaci a hry
- PR3.2 Interakce mezi obyvateli a správou města v lokalitách není dostatečná, systémová a transparentní

Strategie naplňování cíle 1.2

- 1.2-A** Podporovat rozvoj místních komunit a komunitních center jako zázemí pro setkávání, pro posilování mezigeneračních vztahů a spolupráci (sousedská výpomoc, prostředí přátelské k rodinám s dětmi, utváření pozitivního postoje k problematice stáří, aktivní role seniorů v občanské společnosti, podpora méně soběstačných seniorů a prevence jejich sociálního vyloučení)
- 1.2-B** Zajistit dostupné prostorové a materiální zázemí ve veřejném prostoru pro kulturní, sportovní, umělecké a komunitní aktivity v lokalitách
- 1.2-C** Posilovat důvěru (trust-building) ve vztahu k místní správě (lokalitám) a celoměstské správě a stimulovat interakci správy města a obyvatel Prahy v městských částech (crowd-sourcing, lay expertise) (viz SC 3.2)

Opatření strategie A

- 1.2-A1** Podpora a animace vzniku lokálních sítí s posláním společně vytvářet kulturně komunitní život v lokalitách s důrazem na mezigenerační vztahy a spolupráci

Příklady aktivit:

- za účelem koncepčního přístupu a koordinace zřídit na úrovni města pracovní pozici koordinátora pro rozvoj kultury v MČ
- prostřednictvím pozice koordinátora mapovat kulturně komunitní život v lokalitách a moderovat komunikaci a spolupráci zainteresovaných účastníků
- vybudovat komunikační systémy a platformy pro síťování kulturního a spolkového života v MČ
- vytvořit a průběžně aktualizovat centrální pražskou databázi aktérů kulturně komunitního života v MČ
- posílit spolupráci stávajících lokálních center s celoměstskými institucemi
- programově zavázat lokální kulturní instituce (školy, kulturní domy, knihovny a další) k posilování sociálních vazeb místních obyvatel
- vytvořit metodiku pro grantová řízení (včetně hodnocení projektů) v oblasti kultury, umění a komunitního života pro městské části ve spolupráci s MČ

1.2-A2 Zajištění průběžného sledování a vyhodnocování vývoje a datových výstupů (mapping, analýzy, studie) v oblasti kulturně komunitního života v městských částech (včetně centra města)

Příklady aktivit:

- zmapovat a analyzovat potenciál komunitního a spolkového života v městských částech (včetně centra města)
- sjednotit, zadat a pravidelně vyhodnocovat sběr dat pro oblast lokálních, kulturně-sociálních aktivit podle městských částí/lokalit s cílem aktivně tyto aktivity usměrňovat
- vypracovat studie na téma význam místních kulturních aktivit pro rozvoj města, městských čtvrtí a lokalit a specifikovat pojem lokální kultura, stanovit indikátory atp.
- zpracovat a vyhodnotit přínosy na modelových příkladech spolupráce mezi MČ a aktivními občanskými spolky nebo iniciativami
- zpracovat manuál rozvoje společenského a komunitního života v lokalitách postaveném na fenoménu kulturního urbanismu

1.2-A3 Vytvoření finančních mechanismů pro oživení kulturně komunitního života v lokalitách

Příklady aktivit:

- na základě mapování místního občanského, spolkového a komunitního života nastavit grantovou podporu města pro rozvoj kulturně-komunitních aktivit v MČ
- vypracovat nový program mikrograntů města pro podporu aktivních občanů a leaderů komunit v MČ
- městskými granty či příspěvky HMP přímo podporovat z pohledu kulturně komunitního života funkční kulturní domy ve správě městských částí

1.2-A4 Nastavení specifických mechanismů pro integraci cizinců do lokálních společenství pomocí kulturně komunitních aktivit v úzké souvislosti s konkrétními územími, predikovat nárůst počtu cizinců v Praze, který se vždy bude týkat konkrétních území

Příklady aktivit:

- podpořit spolupráci městských kulturních institucí se školami a občanskými organizacemi v konkrétních územích v oblasti integrace cizinců
- vytvořit konkrétní poptávku a alokovat finanční prostředky pro kulturní instituce k tvorbě programů integrace cizinců skrze programy kulturních institucí

Opatření strategie B

1.2-B1 Zajištění prostorového zázemí pro kulturně komunitní aktivity na celé ploše města

Příklady aktivit:

- analyzovat potenciál místních kulturních a vzdělávacích institucí v deficitních lokalitách pro dobudování fyzické infrastruktury
- nová infrastruktura ve veřejném prostoru dle potřeb uživatelů
- nová vnitřní infrastruktura nebo přebudování stávající infrastruktury dle potřeb uživatelů
- zajistit nástroje a mechanismy územního plánování, které zajistí při rozvoji nových obytných čtvrtí garanci vybudování kulturně komunitního zázemí v rámci občanské vybavenosti (bez ohledu na povahu investora, pravidla platná pro veřejný i soukromý sektor)

1.2-B2 Koncepční spolupráce s Městskou knihovnou na doplnění deficitů kulturně komunitního zázemí v lokalitách

Příklady aktivit:

- analyzovat a definovat potenciál poboček městské knihovny a jejich funkce jako komunitních ohnisek (živých míst spolupráce a participace na občanském a kulturním životě komunity)
- příprava a realizace plánu využití prostorového a institucionálního zázemí Městské knihovny pro kulturně komunitní život občanů v lokalitách ve spolupráci Městských částí a Městské knihovny, prioritně v místech, kde byly identifikovány deficity kulturních zařízení
- nastavit systém spolupráce Městských částí a Městské knihovny, včetně způsobů hodnocení společných projektů
- připravit grantový program na podporu oživení veřejného prostoru spojeného s provozem poboček místních knihoven

1.2-B3 Stimulovat využívání a oživení přilehlého veřejného prostoru kulturních a vzdělávacích institucí

Příklady aktivit:

- vytvořit program finančních pobídek pro ožívování veřejného prostoru pro kulturní a vzdělávací instituce v MČ (včetně centra města)
- vytvořit transparentní pravidla pro využívání veřejného prostoru, která rozlišují veřejný a soukromý zájem
- formulovat odpovědnosti za veřejný prostor a nastavit principy spolupráce mezi občany, MČ a MHMP
- v rámci investiční a majetkové politiky respektovat koncepční dokumenty pro tvorbu veřejných prostranství (nyní Manuál tvorby veřejných prostranství hl. m. Prahy) při návrhu řešení přilehlého veřejného prostoru kulturních a vzdělávacích institucí

1.2-B4 Podporovat využívání prostor základních škol veřejností ke kulturně komunitním aktivitám mimo učební hodiny a dny

Příklady aktivit:

- připravit a realizovat program spolupráce škol a místních kulturně komunitních aktérů (inspirovat se fenoménem komunitních škol)
- nastavit systém sdílení a maximální otevřenosti prostorů a vybavenosti škol mimo učební hodiny a dny
- realizovat modelové příklady dobudování, či přestavby fyzické infrastruktury škol pro využití komunitou (zejména v sídlištních oblastech) ve spolupráci s místními institucionálními aktéry i těmi z řad občanského sektoru (kulturní instituce a instituce formálního i neformálního vzdělávání)

Opatření strategie C

1.2-C1 Rozvíjet kreativní a kulturní formáty zapojení obyvatel do plánování a utváření města a života v něm. Rozšířit prostředky a způsoby komunikace mezi občanem a správou, a využít moderní technologie ke komunikaci a zjišťování názorů obyvatel Prahy

Příklady aktivit:

- zavádět v zahraničních metropolích úspěšně odzkoušené kreativní metody participace a formy dobré správy
- využívat analýz a datových a znalostních podkladů pro transparentní správu a řízení města a při tvorbě a hodnocení politik
- nastavit funkční systém komunikace potřeb obyvatel a městské správy v oblasti komunitního a kulturního života v lokalitách

Indikátory

- 1.2.1 *Snížení deficitu vybavenosti kulturními zařízeními v lokalitách*
- 1.2.2 *Snížení počtu trestných činů v lokalitách*
- 1.2.3 *Zvýšení počtu lidí angažovaných v kulturních a volnočasových sdružení v lokalitách*
- 1.2.4 *Nárůst volební účasti při komunálních volbách*
- 1.2.5 *Zvýšení počtu městských částí, které systémově a dlouhodobě vytvářejí institucionální kapacity pro participaci veřejnosti na rozhodovacích procesech*

Klíčová slova

Komunita, občanská společnost, participace, kulturní a volnočasová nabídka v lokalitách, kvalita života, kulturně komunitní infrastruktura

1.3 Praha rozvíjí kvalitní prostředí města a krajiny - krásné město pro život

Péče o architektonickou tvář města a jeho urbánní prostředí bude zvyšovat hodnotu města i jeho jednotlivých lokalit a inspirovat k vyšší funkční i estetické kvalitě nové výstavby. Vysoká kvalita veřejných prostranství a jejich uživatelská přívětivost, bude prohlubovat vědomí jedinečnosti a zvyšovat sounáležitost a sebevědomí obyvatel města. Budou se rozšiřovat vnímané hodnoty města, zvyšovat kvalita života ve spojení se zvýšením obyvatelnosti centra a využíváním veřejného prostoru a důsledným zkvalitňováním veřejných prostranství. Centrum města se bude rozšiřovat novou kompaktní strukturou na transformačních plochách a v území mezi centrem a sídlišti, formují se nové atraktivní cíle pro obyvatele i návštěvníky města. Budou se vyrovnávat kvalitativní podmínky života v centru i na okraji města. Bohatá nabídka služeb a aktivit, kvalita veřejných prostranství a nové rekreační příležitosti a jejich dobrá dostupnost povedou k preferenci života v kompaktním městě a na sídlištích. Postupně se bude naplňovat koncepce města krátkých vzdáleností a rozvíjet městská i příměstská krajina při respektování koncepce zelené infrastruktury. Role města při koordinaci jeho rozvoje bude výrazně posílena vytvořením odpovídajících koncepčních nástrojů a jejich používáním.

Politika urbanistického rozvoje města zásadně ovlivňuje i značku města a především kvalitu života jeho obyvatel. Tvář města je projevem hodnotového systému jeho obyvatel i schopností samosprávy město plánovat a řídit.

Výchozí stav

- SS1 Praha vyniká mnohvrstevnou historickou pamětí, geomorfologickou členitostí a unikátním geniem loci. Kulturní dědictví představuje komplex hmotné i nehmotné kultury; Praha má zavedenou, silnou značku, ukotvenou v povědomí obyvatel i cizinců; Památková rezervace v hlavním městě Praze je zapsaná na Seznamu světového kulturního dědictví UNESCO, hodnocení ICOMOS řadí historické jádro Prahy k celosvětově výjimečným a neopakovatelným celkům
- SS4.6 Město charakterizuje silné kompaktní centrum s koncentrací aktivit, vysoký vnitřní potenciál pro rozvoj, kvalitně napojené obytné celky s dostatkem veřejného prostoru, kvalitní přírodní prostředí a fungující infrastruktura
- PR2 Chybí definice územních priorit města ve vazbě na městské centrum a stanovení principů rozhodování v těchto územích
- PR2.2 Dopravní a technická řešení negativně ovlivňují kvalitu veřejných prostranství, mají významný vliv na koncepci a podobu veřejného prostoru
- PR2.4 Chybí systematická péče o kvalitu a prostupnost veřejného prostoru, včetně vytváření inspirujícího a vhodného prostředí pro volnočasové aktivity, chybí koordinace záměrů a správců, není stanovena hodnotová hierarchie
- PR2.5 Chybí hierarchizace ostatních center mimo centrální část města, jejichž rozvoj je nedostatečně stimulován k urbánní kvalitě a živosti, navíc jsou nároky na centra zvyšovány probíhající suburbanizací
- PR2.6 Nedostatečná je prostorová koncentrace z hlediska veřejných investic i charakteru městského života
- PR2.8 Chybí koncepční přístup k veřejným prostorům města, nedostatečná jsou pravidla užívání, legislativa se v některých případech projevuje represivně
- PR2.7 Nedokončená a nerovnoměrná je kompozice krajiny; projevují se disproporce mezi jednotlivými částmi města
- PR2.9 Nedostatečná je vybavenost lokálních center, chybí kulturně-komunitní zázemí
- PR2.10 Město se málo aktivně brání vytlačování obyvatel z centrální části a postupné degradaci atraktivních území, přetížených turisty
- PR8.4 Vzniká pouze malý počet kvalitních budov s výraznou architekturou, město se nedaří oživit a vytvářet dobrou kvalitu pro život

Strategie naplňování cíle 1.3

1.3-A Rozvíjet město krátkých vzdáleností

1.3-B Rozvíjet město pro život – péče o veřejný prostor města

1.3-C Rozvíjet město i okolí - péče o městskou a příměstskou krajinu

Opatření strategie A

1.3-A1 Uplatňování principů tvorby „města krátkých vzdáleností“ při plánování a rozvoji

Příklady aktivit:

- zakotvení principů v územně plánovacích dokumentacích
- sledování naplňování principů při posuzování všech záměrů v území
- ochrana volných prostranství v docházkové vzdálenosti, i ploch volné krajiny

1.3-A2 Upřednostňování rozvoje na transformačních plochách před volnými plochami

Příklady aktivit:

- identifikace vnitřního potenciálu zastavěného území - proluky, nevyužívané plochy a objekty
- projektová připravenost při naplňování transformačních ploch
- využívání vnitřních rezerv města dle místních potřeb pro rozvoj rekreačních ploch, parků a veřejných prostranství

1.3-A3 Posilování koncentrovaného rozvoje města

Příklady aktivit:

- uplatňování principů rozšiřování koncentrické, polyfunkční zástavby do transformačních ploch navazující na centrum
- umístování celoměstské vybavenosti a atraktivních cílů v dostupnosti centra
- rozvíjení zejména pásma mezi centrem a sídlištními celky

1.3-A4 Dosahování integrovaného přístupu a celostní kvality řešení

Příklady aktivit:

- naplňování integrovaného přístupu k řešení (mezioborovost) u všech stupňů plánování
- uplatňování celostní kvality (spojení vnímání lidí a fyzikální kvality) při tvorbě i posuzování
- naplňování koncepce „Zelené infrastruktury“
- osvětové a vzdělávací programy pro státní správu i veřejnost přibližující přijaté koncepce řešení

1.3-A5 Aktivní ochrana kulturního dědictví

Příklady aktivit:

- vytvoření hodnotových pravidel a kritérií a jejich respektování při rozhodování o změnách v území
- uplatňování „Management plánu péče o kulturní dědictví“
- zakotvení pravidel přístupu k ochraně kulturního dědictví v koncepčních dokumentech
- zřízení konzultačních míst pro investory a projektanty

Opatření strategie B

1.3-B1 Zlepšení image centrální části města, zvýšení atraktivnosti pro jeho obyvatele

Příklady aktivit:

- regulace nežádoucího sortimentu obchodů, služeb a aktivit v centru
- podpora dostupnosti vybavenosti, nabídky veřejných služeb a příležitostí pro rekreaci, podpora polyfunkčnosti
- zkvalitnění péče o veřejná prostranství
- realizování bytové politiky posilující udržitelnost bydlení v centru města
- podpora transformace původně bytových domů znovu na bydlení

1.3-B2 Udržení unikátního charakteru Prahy

Příklady aktivit:

- udržení obrazu města a specifičnosti míst v koordinaci s koncepčními dokumenty města
- udržení kulturních a vzdělávacích institucí v centru, specifických pro charakter a strukturu centra
- nabídka nových turistických cílů a orientace na kvalitu turismu

1.3-B3 Zvyšování a vyrovnávání kvality života v centru a na okraji města, vedoucí k posilování identifikace obyvatel s místem

Příklady aktivit:

- směřování investic a vybavení do center okrajových částí města
- rozmístění budov veřejné správy a institucí se zřetelem na pozitivní vliv na okolí
- umísťování nezbytné vybavenosti spolu s rozvojem bydlení a potřebami obyvatel
- podpora místních spolků a sdružení aktivně přispívající k identifikaci obyvatel s místem
- zpracování programů pro revitalizaci městského majetku a jeho naplnění městotvornými aktivitami
- vytvoření metodického přístupu k lokalitám, kde je složitá (smíšená) vlastnická struktura

1.3-B4 Koncepční podpora pro zvyšování kvality fyzického prostředí a při rozhodování o jeho změnách

Příklady aktivit:

- vytvoření „Koncepce rozvoje veřejných prostranství“, řídicího dokumentu v oblasti rozvoje a veřejných prostranství
- aplikace Manuálu veřejných prostranství hl. m. Prahy
- důsledné dodržování „Pražských stavebních předpisů“
- vytvoření přehledu a iniciace úprav legislativního prostředí (vyhlášek, předpisů a norem), které mají vliv na podobu veřejných prostranství
- implementace nástrojů regulatorních i motivačních (s využitím zahraničních zkušeností) do řízení a plánování města
- vytvoření Metodiky zpracování plánů revitalizace pražských sídlišť

1.3-B5 Zkvalitnění fyzické podoby prostředí

Příklady aktivit:

- upřednostňování pobytové kvality veřejných prostranství před řešením dopravní a technické infrastruktury
- metodické řízení a podpora veřejných architektonických soutěží
- podpora výstavby městského bydlení dle současných požadavků na kvalitu, vybavení a veřejná prostranství, při efektivním využití místa
- identifikování lokalit ohrožených degradací a také těch s největším potenciálem ke zlepšení a zpracování studií na jejich zkvalitnění
- prověření dlouhodobě nezastavovaných rozvojových ploch
- důsledná urbánní i architektonická integrace terciálního sektoru do struktury města
- výběr území pro realizaci pilotních projektů, vytvoření experimentální zóny

1.3-B6 Posilování a zkvalitňování sítě veřejných prostranství města

Příklady aktivit:

- zpracování hierarchizace veřejných prostranství a hledání využití jejich podoby a uspořádání na základě lokálních potřeb obyvatel (s využitím metod zapojování veřejnosti do plánování města)
- upřednostňování investic do posilování vnitřních vazeb a uzlových míst
- zpracování projektu prostupnosti města s návrhem opatření
- zvyšování fyzické prostupnosti a bezbariérovosti

Opatření strategie C

1.3-C1 Uplatnění krajinářského hlediska při tvorbě města

Příklady aktivit:

- projekty s dopadem na krajinu řešit celostním způsobem s podporou integrující role zelené infrastruktury
- vymezení systému městských, příměstských parků, zahrnující plochy nezastavěné krajiny ve městě
- zajištění odpovídajícího systému správy o nezastavěnou krajinu (např. správa příměstských parků)

1.3-C2 Zakládání a revitalizace městské (sídelní) zeleně

Příklady aktivit:

- nová výsadba nebo obnova uličních stromořadí, vnitroblokové zeleně a zeleně na veřejných prostranstvích
- zakládání nových a revitalizace stávajících parků a ostatních vegetačních ploch v místech s jejich největším deficitem při zohlednění velikosti ploch zeleně na obyvatele v lokalitě

Indikátory

- 1.3.1 *Vzrůstající počet bydlících obyvatel v centru města*
- 1.3.2 *Vzrůstající plošný podíl (ha) využitých transformačních území*
- 1.3.3 *Vzrůstající plošný podíl (ha) celistvě revitalizovaných veřejných prostranství*
- 1.3.4 *Zkracující se přístup do kvalitně založených veřejných prostranství*
- 1.3.5 *Vzrůstající rozloha území s územně plánovacím podkladem ÚPP a UPD - v celostátní evidenci*
- 1.3.6 *Vzrůstající počet urbanisticko-architektonických soutěží*
- 1.3.7 *Vzrůstající počet oceněných a nominovaných realizací*

Klíčová slova

Veřejné prostranství, veřejný prostor, centrum, památková péče, urbánní prostředí, městotvorné, kvalita života

1.4 Praha je zdravé město ohleduplné k přírodě

Praha chce dosáhnout zdravého přírodního a urbánního prostředí, zkvalitnění podmínek pro život obyvatel a zlepšení stavu přírody a krajiny. Usiluje o snížení současné ekologické zátěže, především znečištění ovzduší v některých lokalitách, a o dosažení rovnováhy mezi sídelními strukturami a krajinou tak, aby se stala městem čistým, zdravým a harmonickým.

Opatření k naplňování tohoto strategického cíle povedou především ke snížení úrovně znečištění ovzduší, hlukové zátěže, stabilizaci vodního režimu v městské i volné krajině, zlepšení čistoty povrchových vod a mikroklimatických podmínek ve městě s pozitivním dopadem na zdraví obyvatel a stav ekosystémů.

Dojde k posílení systému zeleně, ekologické stability příměstské krajiny, vzniku nových ploch pro krátkodobou rekreaci obyvatel a tím pravděpodobně k nižšímu zatížení chráněných území jejich menší návštěvností.

Zlepšení kvality životního prostředí v Praze zvýší konkurenceschopnost a odolnost města, na úrovni lokalit pak i hodnotu konkrétních nemovitostí a kvalitu života obyvatel, bude mít pozitivní vliv na rozvoj některých oborů podnikání i turistický ruch.

Výchozí stav

- PR6.1 V Praze dochází dlouhodobě k překračování imisních limitů pro suspendované částice (PM₁₀, PM_{2,5}) oxid dusičitý, benzo(a)pyren a přízemní ozon; většina překročení imisních limitů souvisí se značným dopravním zatížením; mobilní zdroje se podílí na celkových emisích tuhých znečišťujících látek (TZL) více než 85 %, na celkových emisích oxidů dusíku (NO_x) více než 75 %
- PR6.2 Významná část obyvatel je zasažena nadlimitním hlukem, jehož hlavním zdrojem je pozemní doprava, a to především doprava automobilová; realizovaná opatření k omezení hluku však mají nežádavý negativní dopad na kvalitu sídelních struktur i veřejných prostranství
- PR2.7 Praha disponuje relativně vysokým podílem zelených ploch (cca 25 % z celkové rozlohy), které ale nejsou rovnoměrně rozmístěny v rámci území města
- PR2.7 Nedostatek či špatná struktura městotvorné zeleně tam, kde zvyšuje urbánní charakter lokality, její udržitelnost a kvalitu života (nedostatek stromořadí v ulicích, zeleně ve vnitroblocích atd.)
- UAP₂₀₁₄ Vysoký stupeň zornění zemědělské půdy a stále malý podíl lesů, luk a dalších typů přírodních ploch v některých částech města a s tím související absence prvků ÚSES v těchto lokalitách
- SS4.3 Zlepšování kvality vody ve Vltavě a revitalizace jejích břehů mají pozitivní dopady na kvalitu života ve městě, mj. i rekreační funkci řeky s dopadem na využívání nábřeží
- PR6.5 Drobné vodní toky (a vodní režim celkově) na celém území města negativně ovlivňuje intenzivní suburbanizace a nedostatečná kapacita lokálních čistíren odpadních vod pro rozvojová území v okrajových částech města; rozsáhlé zpevněné plochy s omezeným vsakem srážek a zrychleným odtokem vody z prostředí města mají za následek ubývání vody v krajině a zhoršování mikroklimatických podmínek; Praha disponuje relativně dostatečným množstvím rekreačních vodních ploch, zhoršená kvalita vod v nich především v letních měsících však jejich rekreační využití snižuje

Strategie naplňování cíle 1.4

- 1.4-A Vytvořit víceúčelový systém zelené infrastruktury města a metropolitního regionu jako nástroje pro zlepšování mikroklimatických podmínek a zmírňování dopadů klimatických změn
- 1.4-B Zlepšovat kvalitu ovzduší a snižovat hlukovou zátěž
- 1.4-C Podporovat příměstské a městské zemědělství
- 1.4-D Vytvářet vhodné podmínky pro fyzické aktivity obyvatel ve venkovním prostředí

Opatření strategie A

K postupnému vytvoření systému zelené infrastruktury a jejích prvků budou klíčová opatření strategického cíle SC 1.3 Praha rozvíjí kvalitní prostředí města a krajiny - krásné město pro život.

1.4-A1 Vytvoření funkčního systému zelené infrastruktury

Příklady aktivit:

- přijetí koncepce zelené infrastruktury
- postupné propojování prvků zelené infrastruktury volné a městské krajiny

1.4-A2 Zajištění integrovaného managementu péče o zeleň a přírodní území

Příklady aktivit:

- aktualizace „Koncepce péče o zeleň v hlavním městě Praze“
- sjednocení zásad (minimálně metodické) péče o zeleň na celém území města

1.4-A3 Posilování ekologické stability a regenerační schopnosti volné krajiny

Příklady aktivit:

- postupné založení chybějících prvků ÚSES a zajištění funkčnosti celého tohoto systému v územním rozsahu daném platnými ÚPD
- výsadba mimoprodukčních lesů a založení trvalých travních porostů převážně na zemědělské půdě
- vytváření a obnova krajinných prvků

1.4-A4 Zlepšení prostupnosti volné krajiny a její využitelnosti pro rekreaci

Příklady aktivit:

- podpora komplexních pozemkových úprav v katastrálních územích příměstských částí, které zahrnují návrh cestní sítě, delimitace kultur, protierozních a vodohospodářských opatření, ÚSES a ochranu krajinného rázu
- obnova historické cestní sítě s nezpevněným povrchem a její doprovodnou vegetací umožňující pěší průchod krajinou
- rozšíření nabídky sportovně-rekreačních areálů v přírodním prostředí
- rozšíření vybavenosti příměstských lesů a lesoparků o rekreační prvky a mobiliář

1.4-A5 Zlepšení hospodaření se srážkovými vodami v městské krajině

Příklady aktivit:

- přijetí a naplňování koncepce hospodaření se srážkovými vodami
- vytvoření systému na vsakování a záchyt srážkových vod a jejich recyklaci pro závlahu vegetace a druhotné použití

1.4-A6 Realizace opatření cílených na zpomalení povrchového odtoku vody z krajiny a protierozní ochranu

Příklady aktivit:

- přírodě blízká řešení v krajině (zatravněné rýhy a průlehy, remízky, doprovodná vegetace polních komunikací, cyklostezek aj.)
- v koordinaci se systémem odvodnění případně i stavebně technická řešení (retenční nádrže, vsakovací zařízení aj.)

1.4-A7 Pokračování v integrované revitalizaci údolních niv, vodních toků a ploch s cílem posílit jejich vodohospodářskou, biologickou, krajinářskou i rekreační funkci

Příklady aktivit:

- vytipování vhodných území pro komplexní revitalizace říční krajiny v souladu se strategií 1.3-C strategického cíle SC 1.3
- opravy, rekonstrukce a odbahnění rybníků a vodních nádrží, doplnění chybějících břehových porostů, úpravy jejich okolí v souladu s jejich víceúčelovou rolí, zajištění jejich dlouhodobého managementu atd.
- obnova přirozených koryt a údolních niv, funkcí vodních toků (potoků) v přírodních lokalitách, obnova a údržba břehových porostů, zvýšení prostupnosti a přístupnosti břehů s využitím zpracované Koncepce pražských břehů atd.

Opatření strategie B

K postupnému snižování úrovně znečištění ovzduší a hlukové zátěže jsou klíčová opatření strategického cíle SC 1.5 Praha ve spolupráci s okolním regionem uplatňuje principy udržitelné mobility.

1.4-B1 Technická a organizační opatření ke snížení hluku na nejvíce exponovaných místech s ohledem na zachování prostupnosti krajiny

Příklady aktivit:

- využívání „tichého“ asfaltu při rekonstrukcích komunikací
- omezení hluku z provozu tramvajové dopravy - rekonstrukce tratí na tratě s nižší hlukovou emisí, v rámci komplexní úpravy ulic jako veřejného prostranství (viz SC 1.3) používání méně hlučných souprav
- snižování rychlosti u automobilového provozu, omezování vjezdu do rezidenčních území, individuální protihluková opatření - úpravy na fasádách a výměny oken, aj.
- využití multifunkčních prvků zelené infrastruktury pro zmírnění hlukové zátěže (např. terénní valy apod. v blízkosti zdrojů hluku)

1.4-B2 Dosažení plnění imisních limitů pro ochranu zdraví lidí a ekosystémů

- pokračování v pražském dotačním programu „Čistá energie Praha“
- podpora zavádění alternativních nízkoemisních zdrojů elektřiny a tepla
- podpora přechodu od neekologických spalovacích zařízení (především kotle na tuhá paliva) k využívání nízkoemisních tepelných zdrojů

1.4-B3 Snižování prašnosti v městském prostředí

Příklady aktivit:

- využití multifunkčních prvků zelené infrastruktury ke snižování prašnosti (stromořadí, pnoucí zeleň, terénní valy v blízkosti zdrojů prašnosti, aj.)
- častější čištění ulic, používání čistících vozů s účinnými prachovými filtry
- snižování emisí, zejména prašnosti ze stavební činnosti a provozu stavebních a dalších mechanismů

Opatření strategie C

1.4-C1 Podporování aktivit zvyšující povědomí o hodnotě zemědělské půdy, půdních ekosystémů a kulturní krajiny pro produkci zdravých a bezpečných potravin v místě

Příklady aktivit:

- podpora farmářských trhů zaměřených na distribuci místních potravin
- zařazení osvětových akcí zvyšující povědomí o hodnotě zemědělské půdy, půdních ekosystémů atd. do akčních plánů koncepce EVVO

1.4-C2 Vytváření podmínek pro rozvoj příměstského a městského zemědělství

Příklady aktivit:

- zachování a rozvíjení tradic zahrádkářských kolonií, jejich začlenění do systému ploch zelené infrastruktury (viz SC 1.3)
- začlenění rozvoje místního zemědělství do odpovídajících nově vymezených metropolitních a příměstských parků (viz SC 1.3)
- vytvoření programu partnerství města a venkova

Opatření strategie D

Naplnění této strategie bude probíhat z velké míry prostřednictvím opatření strategického cíle SC 1.3.

Indikátory

- 1.4.1 *Počet trvale bydlících obyvatel v území s překročením imisních limitů*
- 1.4.2 *Snížení celkových emisí oxidů dusíku, prachových částic PM_{10} (případně $PM_{2,5}$, $PM_{1,0}$) z mobilních zdrojů*
- 1.4.3 *Počet trvale bydlících obyvatel žijících v oblastech, kde noční hluk přesahuje úroveň 50 dB*
- 1.4.4 *Vyšší podíl obyvatel s pěší dostupností do zeleně do 5 minut*

- 1.4.5 *Zvýšení výměry ploch zeleně na obyvatele*
- 1.4.6 *Zvýšení rozlohy parkových ploch*
- 1.4.7 *Zvýšení koeficientu ekologické stability*
- 1.4.8 *Délka revitalizovaných úseků vodních toků*
- 1.4.9 *Podíl vodních ploch v Praze, které lze z hlediska kvality vody celosezónně využívat ke koupání*

Klíčová slova

Snížení, hluk, znečištění ovzduší, zeleň, zelená infrastruktura, vodní toky, srážkové vody, krajina, půda

1.5 Praha ve spolupráci s okolním regionem uplatňuje principy udržitelné mobility

Na území města a také v okolním regionu se postupně dosáhne lepšího souladu dopravy s kvalitou životního prostředí a veřejných prostranství. Dopravní dostupnost zdrojů a cílů bude výrazně orientována na ekologicky šetrnější způsoby dopravy a pohybu (mobility) - na veřejnou dopravu (především kolejovou), na chůzi a užívání jízdních kol. Cílem je zvýšit podíl veřejné, pěší a cyklistické dopravy nad 70 %. Zlepší se atraktivita využívání těchto způsobů mobility, které budou výhodnou a oblíbenou alternativou individuální automobilové dopravy (IAD) a dojde ke snížení negativních vlivů z dopravy, zvýšení bezpečnosti a energetické účinnosti.

Naplňování tohoto cíle podpoří hodnoty města a místa tak, aby pro obyvatele města bylo přitažlivé žít se svým městem a užívat jeho veřejných prostranství. Vyvážené uplatnění jednotlivých druhů dopravy a pohybu v souladu s principy udržitelné mobility přinese spolehlivější, rychlejší a příjemnější cestování lidí a lepší prostředí, což bude příznivé především pro obyvatele a návštěvníky města, ale bude to mít zároveň pozitivní vliv na atraktivitu města obecně. Vyšší energetická účinnost v dopravě bude mít pozitivní ekonomický dopad a uplatňování elektromobility a jiných efektivních alternativních pohonů přispěje ke snížení závislosti na ropě.

Výchozí stav

- PR2.4 Doprava a dopravní stavby zásadním způsobem ovlivňují podobu a atraktivitu veřejných prostranství, kvalitu životního prostředí a rozpočet města (cca 35 % všech výdajů a 1/2 kapitálových výdajů)
- PR6.1,2 Negativní dopady na životní prostředí a veřejná prostranství způsobuje zejména automobilová doprava (zejména hluk, suspendované částice, oxidy dusíku, benzo(a)pyren a zábor území)
- P2.1 V Praze a jejím okolí funguje relativně kvalitní systém veřejné dopravy - díky husté a frekventované síti veřejné dopravy si Praha udržuje přední postavení mezi evropskými městy v podílu cest vykonaných veřejnou dopravou (dle ročenky dopravy Prahy je 43 % cest vykonáno veřejnou dopravou, 33 % automobilovou dopravou, 23 % pěšky a 1 % na kole)
- PR8.3 V pražské aglomeraci existují dva částečně se překrývající integrované dopravní systémy (PID a SID), což vede k neefektivitě vynakládaných prostředků na veřejnou službu a nevyužití synergického potenciálu
- PR2.3 Překážkou pro vyšší využívání veřejné dopravy je také nedostatečné tempo naplňování systému P+R, který umožňuje kombinovat jízdu automobilem s veřejnou dopravou (zejména pro cesty z regionu)
- PR2.3 Chybí pokročilejší organizace zásobování města, současný systém je neřízený a neprobíhá žádná koordinace napříč dodavateli

Strategie naplňování cíle 1.5

- 1.5-A Zatraktivňovat veřejnou dopravu a uplatňovat regulaci a řízení provozu automobilové dopravy
- 1.5-B Rozvíjet a optimalizovat páteřní síť kolejové dopravy (metro, železnice, tramvaje)
- 1.5-C Sledovat vyšší kvalitu veřejných prostranství při návrhu dopravních řešení
- 1.5-D Zvýšit prostupnost a propojenost území, zejména pro chůzi a pro používání jízdních kol
- 1.5-E Rozvíjet v optimální míře elektromobilitu, případně i jiné efektivní alternativní pohony

Opatření strategie A

- 1.5-A1 Koncepční podpora pro udržitelnou mobilitu

Příklady aktivit:

- vypracování a přijetí plánu udržitelné mobility pro Prahu s přesahem do okolního regionu

- přehodnocení rozsahu a parametrů městského komunikačního systému uvnitř Pražského okruhu s ohledem na udržitelný rozvoj a rozpočet města
- zpracování studie proveditelnosti systému city logistiky v Praze

1.5-A2 **Institucionální integrace PID a SID, vytvoření jednotného metropolitního integrovaného systému a optimalizace jeho provozu**

Příklady aktivit:

- vytvoření vhodné společné platformy Prahy a Středočeského kraje pro řešení integrace dopravy
- vytvoření společného organizátora integrované dopravy
- sjednocení tarifů, informačních systémů a propojení jízdních řádů

1.5-A3 **Opatření pro preferenci tramvají a autobusů**

Příklady aktivit:

- úpravy světelných signalizačních zařízení pro preferenci tramvají nebo pro preferenci autobusů (s využitím systému aktivní detekce)
- realizace nového oddělení tramvajového pásu od uličního provozu
- realizace nebo vyznačení vyhrazených jízdních pruhů pro autobusy
- úpravy křižovatek za účelem preference tramvají a autobusů
- vídeňské zastávky, zastávkové mysy, časové ostrůvky, zvýšení nástupních hran (k rychlejšímu a bezpečnějšímu nástupu a výstupu na zastávkách tramvají a autobusů)

1.5-A4 **Zvyšování komfortu užívání veřejné dopravy**

Příklady aktivit:

- bezbariérové přístupy
- kvalitnější přestupní vazby
- lepší informovanost cestujících
- postupné zvyšování podílu vozů s klimatizací
- omezení sociálněpatologických jevů ve veřejné dopravě (kriminalita, vandalství, neplatiči, bezdomovci, nepořádek, zápach apod.)

1.5-A5 **Urychlení rozvoje systémů podporujících kombinaci veřejné dopravy s IAD (systémy P+R, K+R) nebo s jízdním kolem (systém B+R), procesně podporovat realizaci i v okolním regionu**

Příklady aktivit:

- urychlení přípravy a výstavby nových záchytných parkovišť systému P+R (s doplňkovou službou úschovy jízdních kol systému B+R)
- vyhledání dalších vhodných míst pro systém K+R a jejich realizace
- spolupráce se Středočeským krajem na přípravě rozvoje systémů P+R, K+R, B+R v okolním regionu

1.5-A6 **Regulace a řízení provozu automobilové dopravy**

Příklady aktivit:

- větší uplatnění inteligentních telematických systémů (ITS) v řízení provozu
- rozšíření a optimalizace zón placeného stání s využitím ITS a s cílem snížit počet vozidel vjíždějících do regulované oblasti
- zavedení nízkoemisní zóny za účelem snížení emisí exhalací z dopravy v centrální oblasti města
- postupné zklidňování dopravy v rezidenčních oblastech zejména prostřednictvím zřizování zón 30
- vytvoření podmínek pro zavedení systému sdílených dopravních prostředků (bike sharing, car sharing)

Opatření strategie B

1.5-B1 **Rozvoj sítě metra do území, pro která je takto kapacitní veřejná doprava žádoucí**

Příklady aktivit:

- příprava a následná realizace prvního úseku linky metra D do jižního sektoru města

1.5-B2 **Rozvoj sítě tramvajových tratí**

Příklady aktivit:

- příprava a následná realizace tramvajových tratí (dle platného územního plánu)

1.5-B3 Spolupráce s vlastníkem železniční infrastruktury (nyní SŽDC) směřující ke spolehlivější a kvalitnější obsluze města příměstskou železniční dopravou („Eskem“)

Příklady aktivit:

- spolupráce na přípravě a následné realizaci řešení kapacitně problémových úseků (dle platného územního plánu)
- spolupráce na přípravě a následné realizaci nových železničních zastávek na území Prahy (dle platného územního plánu)

Opatření strategie C

1.5-C1 Zařazení vyšší kvality veřejných prostranství mezi důležitá kritéria při posuzování návrhů dopravních řešení

Příklady aktivit:

- respektování koncepčních dokumentů pro tvorbu veřejných prostranství (nyní Manuál tvorby veřejných prostranství hl. m. Prahy) při návrhu a posuzování dopravních řešení

Opatření strategie D

1.5-D1 Nová nabídka bezbariérových a bezpečných tras a prostorů pro chůzi a pro používání jízdních kol

Příklady aktivit:

- zavedení atraktivního informačního systému pro pohyb chodců po městě i s ohledem na turistických ruch
- příprava a realizace nových cyklistických tras (na cyklostezkách i mimo ně) s důrazem na jejich bezpečnost a atraktivitu
- optimalizace podoby a stavu dálkových cyklistických tras
- bezbariérová řešení vybraných problémových míst a úseků pěších tras

1.5-D2 Příprava a realizace chybějících propojení

Příklady aktivit:

- příprava a realizace chybějících mostů a lávek (dle platného územního plánu)
- příprava a realizace chybějících komunikačních propojení (dle platného územního plánu)

Opatření strategie E

1.5-E1 Podpora vzniku dobíjecích míst pro elektromobily (v budoucnu případně podpora užívání jiných efektivních alternativních pohonů)

Příklady aktivit:

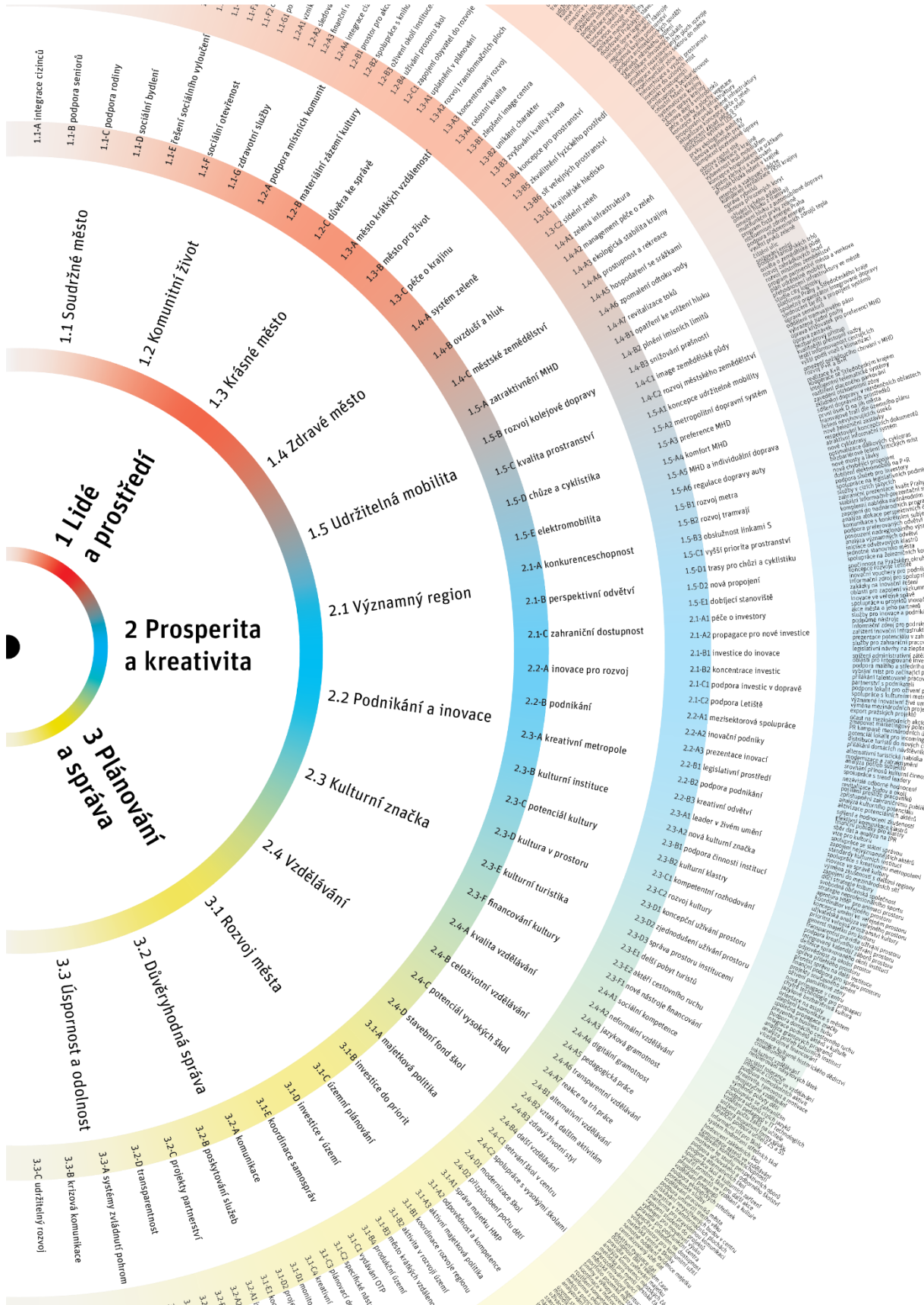
- zřizování parkovacích míst s možností dobíjení elektromobilů v rámci záchytných parkovišť systému P+R

Indikátory

- 1.5.1 *Vyšší počet cestujících pražské integrované dopravy (na území města)*
- 1.5.2 *Vyšší podíly veřejné, pěší a cyklistické dopravy na dělbě přepravní práce*
- 1.5.3 *Vyšší podíl kapitálových výdajů v rámci kapitoly Doprava rozpočtu hl. m. Prahy určených pro rozvojové akce veřejné, pěší a cyklistické dopravy*
- 1.5.4 *Vyšší kapacita systému P+R v Praze a v okolním regionu*
- 1.5.5 *Vyšší průměrná cestovní rychlost tramvají a autobusů*
- 1.5.6 *Nižší počet vozidel na vnitřním kordonu*

Klíčová slova

Veřejná doprava, automobilová doprava, chůze a užívání jízdních kol, parkování, city logistika, bike/car sharing, elektromobilita

2.1 Praha je významným regionem Evropy

Stabilitou, nastavením kvalitního systému péče o zahraniční investory, poskytnutím jasného přehledu všech podstatných informací pro přicházející investory, jednoznačnou podporou investic do perspektivních sektorů s vysokou přidanou hodnotou, inovačním potenciálem a nízkouhlíkových odvětví s vysokou energetickou účinností se Praha stane stabilně atraktivní metropolí pro zahraniční investice. Růst počtu kvalifikovaných pracovních míst spolu se snižováním ekologické zátěže pražské ekonomiky zvýší kvalitu života obyvatel města. V synergii se zlepšováním dopravní dostupnosti města ze zahraničí, se tak z Prahy stane a jedno z klíčových center střední Evropy, jehož vliv přesahuje hranice České republiky.

Transparentní zapojení podnikatelské sféry do rozvoje metropole a silná koordinace aktivit města, soukromého a akademického sektoru umožní rozvíjet potenciál metropole a zefektivní rozproštění aktivit v území. Podporou souhry významných městských aktérů a rozvojem územně-tematických klastrů se Praha může ve vybraných sektorech stát špičkou minimálně v evropském měřítku, s pozitivními efekty na celou aglomeraci.

Výchozí stav

- SS2.1 Na území Prahy žije 12 % obyvatel ČR a je zde vytvářena čtvrtina HDP ČR
- PR1.2 Nižší dynamika růstu HDP Prahy, než mají největší konkurenti v regionu střední Evropy
- PR1.2 Nižší úroveň péče a pobídek pro investory než u konkurenčních měst
- PR1.2 Nedostupnost některých služeb pro podnikatele ve světových jazycích
- PR1.7 Nedokončená či poddimenzovaná strategická železniční a silniční infrastruktura nadnárodního významu pro napojení Prahy na evropské síť

Strategie naplňování cíle 2.1

- 2.1-A Rozvíjet potenciál města k zajištění jeho konkurenceschopnosti a prosperity
- 2.1-B Vytvářet podmínky pro podporu perspektivních odvětví s výrazným synergickým efektem
- 2.1-C Zlepšovat dostupnost Prahy ze zahraničí

Opatření strategie A

- 2.1-A1 Vytvořit a průběžně kultivovat kvalitní a stabilní systém péče o investory

Příklady aktivit:

- podpora centra pro rozvoj podnikání Prague Startup Center (příp. dalších městských subjektů) v oblasti vzniku nových a rozvoje perspektivních firem, péče o jejich stabilizaci a rozvoj a propojování s důležitými městskými aktéry (univerzity, významné podniky) a celostátními institucemi (např. Czechinvest). Organizace poskytuje investorům jasný a ucelený přístup k informacím (např. podklady o dostupných podporách, rozvojových plochách, volných nemovitostech v majetku hl. m. Prahy a významných organizacích s aktivitami na území hlavního města) a pracuje na koordinaci aktivit městských aktérů
- spolupráce Prahy se státem na vytváření legislativních a ekonomických podmínek pro působení zahraničních investorů/podnikatelů
- zvýšení dostupnosti služeb pro podnikatele v cizích jazycích

- 2.1-A2 Uplatnit a dále rozvíjet konkurenčně příznivé podmínky ekonomické základny Prahy

Příklady aktivit:

- zahraniční prezentace Prahy jako ekonomické lokace s vysokým ratingem, vhodnou geopolitickou polohou a místem příznivým pro investice (využití zastoupení Prahy v Bruselu aj.)
- vytvoření stabilního informačně-prezentačního systému územního rozvoje města zajišťujícího investorské jistoty (vztah na stavební předpisy, územní/metropolitní plán...)
- příprava komplexní nabídky lokalizace subjektu nadnárodního významu

- zapojení Prahy do projektů nadnárodních programů

Opatření strategie B

2.1-B1 Podporování koncentrace investic do perspektivních odvětví a oborů „znalostní ekonomiky“, naplňujících úlohu Prahy jako inovačního a iniciačního centra ČR

Příklady aktivit:

- realizace analýzy ekonomické úrovně regionu Praha v rámci ČR a regionální struktury EU s vyhodnocením podmínek pro alokaci činností s vysokou progresí a maximálním efektem pro město
- cílená komunikace s podnikatelskými subjekty/investory z preferovaných odvětví s vysokou přidanou hodnotou a inovačním potenciálem o jejich perspektivách a záměrech
- nastavení systematické podpory investorů v preferovaných odvětvích, s výrazným efektem pro Prahu, například výhodnou nabídkou volných nemovitostí a rozvojových územích v majetku hl. m. Prahy nebo případné finanční spoluúčasti ve vazbě na zdroje EU (mj. finanční nástroje, katalog rozvojových ploch)
- nové posouzení alokace nadregionální výstavní kapacity v Praze

2.1-B2 Vytváření územní a tematické koncentrace zahraničních i národních investic (soukromého i veřejného sektoru) za účelem vzniku vybraných tematických klastrů s výraznými synergickými efekty

Příklady aktivit:

- realizace analýzy významných odvětví městské ekonomiky (optimalizace alokace aktivit návazných funkcí na území Prahy)
- město aktivně iniciuje, propojuje partnery z různých sektorů a podporuje rozvoj významných tematických klastrů s dopadem na území celého města

Opatření strategie C

2.1-C1 Procesní podpora státních organizací při přípravě a realizaci dopravních staveb nadregionálního a mezinárodního významu týkajících se Prahy

Příklady aktivit:

- přijetí jednotného stanoviska na úrovni správy města k rozhodujícím dopravním akcím zajišťujícím napojení Prahy na nadregionální dopravní síť
- zajištění aktivní spolupráce města se státem na přípravě a realizaci železničních koridorů a železničního spojení Letiště Václava Havla Praha s centrem města
- vytvoření komplexu podmínek pro součinnost správy města s věcně příslušnými subjekty na přípravě a realizaci Pražského okruhu

2.1-C2 Procesně podporovat rozvoje Letiště Václava Havla

Příklady aktivit:

- vypracování spolu s odpovědnými partnery veřejného a soukromého sektoru koncepce rozvoje Letiště Václava Havla Praha (vč. jejího okolí) s dostatečným časovým horizontem a stanovení podmínek pro její reálné naplňování

Indikátory

- 2.1.1 *Rating a pozice regionu Prahy měřená makroekonomickými ukazateli*
- 2.1.2 *Vyšší počet zaměstnaných v odvětvích s vysokou přidanou hodnotou*
- 2.1.3 *Vyšší stav přímých zahraničních investic na obyvatele*
- 2.1.4 *Pokrok ve stavu přípravy a realizace dopravních staveb nadnárodního významu týkajících se Prahy*

Klíčová slova

Integrace do Evropy, ekonomické centrum, příliv zahraničního kapitálu, lidský kapitál, znalostní ekonomika, kreativita, přidaná hodnota, podpora podnikání, vysoká kvalita života, kreativní město, nízkouhlíková ekonomika, green economy, new climate economy, Letiště Václava Havla Praha, Pražský okruh, vysokorychlostní železnice, Pražský okruh, dostupnost města

2.2 Praha podporuje podnikání a inovace

Podporou podnikání, inovačních a tvůrčích kapacit města jako znalostního centra České republiky bude Praha rozvíjet hospodářský potenciál celé země. Cílem je aktivní role samosprávy ve zlepšování podnikatelského prostředí, propojování výzkumné sféry s praxí a využívání inovací ve službách poskytovaných samosprávou.

Aktivní role samosprávy povede k vytvoření uceleného souboru regionálních opatření a služeb doplňujících činnost orgánů státní správy v oblasti inovační politiky a rozvoje podnikatelského prostředí. Praha bude podporovat začínající i zavedené podnikatele a investory, bude schopná flexibilně reagovat na potřeby podnikatelských subjektů a identifikovat klíčové konkurenceschopné obory pražské ekonomiky, v níž dominuje sektor služeb. Podnikatelský sektor a inovační systém představují velmi dynamické součásti života ve městě, které budou výrazně ovlivňovat směr jeho dalšího rozvoje. Budou se promítat například do struktury ekonomických činností, kvalifikační struktury pracujících, kvality služeb, a tím i do kvality života.

Město proto podpoří kreativitu a podnikavost a bude posilovat rozvoj pestrého a diverzifikovaného podnikatelského prostředí, které má pozitivní vliv na oživení městského prostoru a lokálních center. Malé firmy podporují komunitní rozvoj a spoluvytvářejí identitu města, která je atraktivní a stimuluje nově příchozí obyvatele.

Výchozí stav

- PR1.1 Podnikatelské prostředí v Praze nenabízí kontinuální dialog mezi různými aktéry soukromé i veřejné sféry; Praha aktivně nevytváří příznivé podmínky pro podnikatele na svém území, což má reálné dopady na ekonomiku města
- PR1.2 Praha nemá dostatečně proaktivní a koncepční přístup k investicím a investorům na svém území, což představuje pro její ekonomický rozvoj v následujících letech závažné riziko
- PR7.1 Praha ve všech směrech nedostatečně využívá potenciál, který jí plyne z vysoké koncentrace institucí výzkumu, vývoje a inovací na jejím území, a nedostatečně rozvíjí inovační podnikání, což ohrožuje její ekonomický rozvoj a snižuje její mezinárodní konkurenceschopnost
- PR2.8 Městský majetek není systémově dostupný pro realizaci aktivit oživujících město (kultura, sport, volný čas, kulturní a kreativní odvětví, drobné podnikání)
- P1.2 Na území Prahy je soustředěno cca 60 % výzkumných kapacit ČR, které jsou zdrojem znalostí pro pražské i mimopražské podniky a další partnery
- SS2.1 Hlavní město může těžit z pozitivních vlivů vysoké koncentrace ekonomických subjektů či odvětvové různorodosti s vysokým podílem znalostně náročných služeb a kvalifikovaných lidských zdrojů (podíl obyvatel s VŠ vzděláním činí 32 % podle VŠPS 2012); silným ekonomickým potenciálem Prahy je relativně velká kupní síla v aglomeraci a doposud nevyužitý růstový potenciál ve většině ekonomických odvětví – např. ve službách, v kreativních odvětvích i průmyslu, což představuje slibné zázemí pro další rozvoj

Strategie naplňování cíle 2.2

2.2-A Využívat inovační politiku města jako nástroj ekonomického rozvoje

2.2-B Zlepšovat podnikatelské prostředí a podporovat podnikání jako součást integrovaného rozvoje městského prostředí

Opatření strategie A

2.2-A1 Podpora mezisektorové spolupráce

Příklady aktivit:

- realizace dotačního programu inovační vouchery pro malé a střední podniky

- vytvoření informačního zdroje zprostředkujícího informace usnadňující spolupráci
- využívání nových nástrojů podporujících inovace typu veřejné zakázky na inovační řešení
- zpracování seznamu témat města, městských částí a jimi založených a zřízených organizací, do jejichž řešení by se zapojily výzkumné organizace
- zapojení firem do hledání inovačních řešení pro veřejnou správu
- spolupráce města, podniků a výzkumných organizací na přípravě a realizaci projektů rozvoje inovačního prostředí
- pořádání formálních i neformálních akcí pořádaných městem a jeho partnery

2.2-A2 Podpora vzniku a rozvoje inovačních podniků

Příklady aktivit:

- zlepšování dostupnosti a kvality služeb pro inovace a podnikání
- příprava vhodných podpůrných nástrojů pro začínající inovační podniky, včetně nedotačních a nefinančních
- vytvoření informačního zdroje pro podniky zřehledňujícího nabídku služeb
- zkvalitňování zařízení inovační infrastruktury (podnikatelské inkubátory, vědecko-technické parky aj.)

2.2-A3 Zvyšování povědomí o Praze jako centru výzkumu a inovací

- prezentace potenciálu Prahy v oblasti výzkumu a inovací v zahraničí
- služby pro usnadnění příchodu kvalifikovaných zahraničních pracovníků

Opatření strategie B

2.2-B1 Legislativní změny ve prospěch podnikatelského prostředí

Příklady aktivit:

- předkládání a podpora legislativních návrhů zlepšujících podmínky podnikání v ČR
- snižování administrativní náročnosti podnikání v případech, kdy podmínky a parametry určuje město

2.2-B2 Koncepční využívání území a nemovitého majetku města pro podporu podnikání (viz také 3.1-A)

Příklady aktivit:

- prioritizace oblastí / zón v rámci Prahy s potenciálem pro investice do rozvoje kreativního a inovativního podnikání s využitím integrovaného přístupu
- využívání podpory malého a středního podnikání pro integrující témata spojená s budoucím rozvojem a potenciálem města např. v oblasti kreativních odvětví, zelené ekonomiky nebo udržitelné mobility
- vytipování vhodných nemovitostí v majetku města k využití jako prostory pro začínající podnikatele (co-working, inkubátory, technologický park apod.)

2.2-B3 Podpora podnikání v kreativních odvětvích jako nástroj oživení veřejného prostoru

Příklady aktivit:

- posilování atraktivity pro přilákání talentované pracovní síly v kreativních odvětvích
- podpora partnerství soukromých investorů a kreativních odvětví
- specifická podpora podnikání v lokalitách, kde je žádoucí oživení veřejného prostoru (viz také 1.3-B)

Indikátory

- 2.2.1 *Nárůst výdajů podnikatelského sektoru na výzkum a vývoj (BERD)*
- 2.2.2 *Nárůst počtu firem ve znalostně intenzivních oborech zpracovatelského průmyslu a služeb*
- 2.2.3 *Nárůst počtu patentů přihlašovatelů z Prahy*
- 2.2.4 *Nárůst finančního objemu mezisektorové spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích*
- 2.2.5 *Nárůst počtu malých a středních firem v kreativních odvětvích*
- 2.2.6 *Zvýšení počtu lokalit s uplatněným koncepčním přístupem zahrnujícím podporu podnikání*

Klíčová slova

Podnikání, inovace, investice, podnikatelské prostředí, mezisektorová spolupráce, kreativita, otevřenost talentům

2.3 Praha má silnou kulturní značku posilovanou soudobým uměním

Kulturní animací a koncepčním marketingem Praha zviditelní potenciál vysoké koncentrace profesionálních kulturních institucí a jejich programové nabídky v centru města. Praha se zařadí mezi evropské kulturní leadery, kteří podporují rozvoj inovativních forem živého umění a výrazné umělecké počiny mezinárodního významu. Prostřednictvím dialogu současného živého umění s kulturně historickým dědictvím vznikne jedinečné živé a kreativní městské prostředí, díky kterému se budou turisté do Prahy opakovaně vracet.

Značka hlavního města Prahy dostane ve sféře kultury nový obsah, reflektující nejen kulturní historii, ale i současné aktivity pražské umělecké scény v mezinárodním měřítku. Nové nástroje prezentace, animace, propagace a moderace kulturní nabídky budou přínosem nejen pro návštěvníky kulturních akcí, ale i pro kulturní instituce i jednotlivé aktéry. Ustavením tematických kulturních klastrů město odstraní příčiny jednostrannosti turistické nabídky v centru města (při respektování racionálních alokací turistických aktivit i v dalších částech města) a zefektivní management a prezentaci kulturní identity metropole. Praha bude obohacena o ekonomické benefity plynoucí z propojení cestovního ruchu a kulturních a kreativních průmyslů. Optimalizace v oblasti cestovního ruchu bude zlepšovat vnější a vnitřní vnímání města jako atraktivního a dynamicky se rozvíjejícího místa.

Výchozí stav

- P3.5 Bohatá kulturní nabídka v centru města je nevyužitým potenciálem k vytvoření tematických kulturních klastrů a k posílení kulturní identity metropole
- SS1.3 Praha marní příležitosti k propojení tradice a současného živého kulturního kapitálu
- P3.7 Kontinuální kulturní tradice Prahy
- PR5.4 Chybí kreativní spolupráce a moderátor vazeb mezi veřejným a soukromým sektorem v oblasti kulturních odvětví ve vnitřním městě
- PR5.1 Není k dispozici dostatečně komplexní, stabilní a politicky podpořený marketing kultury Prahy
- PR1.8 Praha je v očích návštěvníků muzeum pod širým nebem, kam stačí zajet jednou za život, protože je k vidění stále stejná neměnná historická kulisa
- PR1.5 Doba pobytu turistů se zkracuje na 1-2 dny
- PR1.8 Návštěvníci města se koncentrují zejména kolem Královské cesty, navzdory tomu, že Praha nabízí daleko více možností vyžití, ale nedostatečně je propaguje
- PR5.1 Praha se příliš orientuje na čistý turismus a nedostatečně rozvíjí potenciál business hubu, který není sezónně omezen

Strategie naplňování cíle 2.3

- 2.3-A Zatraktivňovat image města jako kreativní evropské metropole
- 2.3-B Rozvíjet a reagovat na požadavky činnosti kulturních institucí a velké nabídky aktivit v kultuře a umění v centru města
- 2.3-C Využít a zúročit potenciál kultury ke strategickému rozvoji Prahy
- 2.3-D Sledovat vyšší kvalitu veřejných prostranství pro realizaci kulturních aktivit a uměleckých produkcí
- 2.3-E Zvýšením podpory živé a různorodé kulturní nabídky evropského formátu podpořit vnější a vnitřní vnímání města jako atraktivního místa pro cestovní ruch a kulturní turismus
- 2.3-F Zajistit dostatečné zdroje financování pro udržitelný rozvoj špičkové kultury v Praze

Opatření strategie A

- 2.3-A1 Zařazení Prahy mezi evropské kulturní metropole, které jsou leadery v oblasti současného živého umění

Příklady aktivit:

- zapojení a spolupráce Prahy s ostatními evropskými kulturními metropolemi (Vídeň, Berlín, Amsterdam) na výměně zkušeností s rozvojem měst prostřednictvím kultury
- podpora rozvoje inovativních forem živého umění a výrazných kulturních a uměleckých počínů mezinárodního významu a dosahu, které jsou originálním produktem pražské scény živého umění
- podpora reprezentativní mezinárodní spolupráce a výměny špičkových zahraničních kulturních uměleckých projektů
- podpora a spolupráce vývozu unikátních pražských projektů mimo město (zahraničí i ČR)
- aktivní účast na mezinárodních tematických diskusích, konferencích a platformách - znalostní síťování

2.3-A2 Nový obsah mezinárodní značky Prahy spojený se současnou kulturou, a jeho integrace do komunikačních nástrojů a mezinárodní prezentace města

Příklady aktivit:

- zmapovat marketingový potenciál nejvýznamnějších kulturních institucí v Praze a identifikovat tematické oblasti pro nový aktuální obsah značky města, reflektující aktivity a vývoj pražské kulturní scény v mezinárodním měřítku
- vytvořit řadu specifických PR kampaní, která zviditelní mezinárodní úspěchy současné pražské kulturní scény (do kampaně zapojit významné pražské umělce a kulturní počiny mezinárodního významu)
- zmapovat potenciál dalších lokalit pro incomingový turismus (Vyšehrad, Holešovice, Letná, Troja, Žižkov, Vršovice a další)
- marketingem a kulturní animací zajistit dispersi turistů na méně vytížená, ale ekvivalentně zajímavá místa i za hranice samotného historického centra
- vytvořit specifické kampaně spojené se současným uměním zaměřené na přilákání domácích návštěvníků do hlavního města (ve spolupráci Prague City Tourism a Czech Tourism)
- v rámci vyhledávání nových cílových skupin náročnějších turistů, vnímajících globální společenskou zodpovědnost, tematizovat přetíženost Prahy turistickým ruchem a iniciovat alternativní kulturní nabídku mimo centrum měst

Opatření strategie B

2.3-B1 Podporovat a zvyšovat kvalitu činnosti etablovaných pražských kulturních organizací a víceletých projektů živého umění

Příklady aktivit:

- modernizace způsobu fungování kulturních institucí s cílem zatraktivnit jejich prostory pro současné potřeby společenského života
- analýza potřeb konkrétních kulturních subjektů a zařízení (včetně modernizace vybavení a stavební revitalizace)
- vytvořit hodnotové rámce pro srovnání přínosů činnosti kulturních organizací se zahraničím
- prostřednictvím spolupráce institucí s nezávislými trend leadery /malé galerie, nezávislé, taneční a divadelní skupiny apod. zajistit konkurenceschopnost a aktuálnost obsahu programové nabídky institucí
- zajištění pravidelného nezávislého odborného hodnocení realizace projektů i výsledků činnosti kulturních subjektů kontinuálně podporovaných Prahou (včetně příspěvkových organizací)
- vytvořit dlouhodobou vizi revitalizace vnitřních i venkovních veřejných prostor budov a fungování kulturních institucí, aby mohly lépe sloužit jako nízkoprahová místa setkávání a tvůrčí huby [haby]
- posílení prestiže lidských zdrojů a kapacit v institucích (podpora účasti v mezinárodních sítích a konferencích, zlepšení pracovních podmínek a vyšší ohodnocení expertní práce)
- účelové finanční příspěvky na podporu zpřístupnění kulturní nabídky institucí zahraničnímu publiku

2.3-B2 Koncepčně podporovat vznik tematicky zaměřených kulturních klastrů v centru města

Příklady aktivit:

- analýza kulturního potenciálu v centru města a vytipování témat a organizací pro spolupráci na tvorbě nových klastrů
- aktivizace potenciálních účastníků a hlavních nositelů vytipovaných kulturních klastrů

- nastavení systému sdílení a vyhodnocování zkušeností z modelových příkladů dobré praxe fungování kulturních klastrů
- moderovat efektivní komunikaci a marketing klastrů v centru města
- finančními pobídkami stimulovat vznik klastrů v centru města

Opatření strategie C

2.3-C1 Posílit kapacity městské správy ke kompetentnímu rozhodování v oblasti kultury a umění založenému na hloubkové znalosti prostředí a srovnání v kontextu evropských měst

Příklady aktivit:

- vytvoření pracoviště na Institutu plánování a rozvoje hl. města Prahy pro sběr a analýzu dat o kultuře, zajišťující systematický a koncepční přístup k oblasti, a které bude moderovat mezioborovou diskusi s transparentním zapojením všech aktérů (vznik diskusní platformy Fórum pro kulturu)
- nastavení mechanismů evaluace a dlouhodobá vize v oblasti kultury (průběžně aktualizovaná kulturní strategie města)
- nastavení spolupráce v oblasti dat v oblasti kultury a sportu s orgány státní správy (ČSÚ, NIPOS) a s městskými částmi – podílet se aktivně na debatě o formování Satelitního účtu kultury
- zapojení nejvýznamnějších kulturních subjektů jako klíčových partnerů pro zlepšování kvality života ve městě a pro rozvoj turistického ruchu
- vytvoření standardů fungování kulturních institucí
- navázání spolupráce s ostatními kreativními metropolemi (Vídeň, Berlín, Amsterdam) a zapojení Prahy do evropské špičky měst, která úspěšně zapojují kulturu a umění do svého rozvoje

2.3-C2 Vytvářet vedoucí postavení Prahy v oblasti rozvoje kultury jako klíčového faktoru rozvoje měst 21. století v rámci evropského regionu tak, aby agenda kultury v Praze byla vždy vedena na světové úrovni a na základě současných aktuálních poznatků v této oblasti

Příklady aktivit:

- prosazování znalostí a inovací ve správě a podpoře kultury v Česku i v zahraničí
- spolupráce a výměna zkušeností hlavního města Prahy, státu a ostatních regionů ČR v oblasti kultury a umění
- zapojení se do mezinárodních sítí a iniciovat mezinárodní projekty s jinými městy, které Praze umožní zvyšovat svoje kompetence pro rozvoj města prostřednictvím kultury a umění
- vznik dílčích strategií pro kulturu, sport a volný čas s cílem zajistit dostupnost těchto složek všem obyvatelům města
- zpracování Strategie rozvoje kultury a umění s akcentem na potřeby rozvoje svobodné aktivní občanské společnosti, rozvoje konkurenceschopnosti a zvyšování kvality života ve městě
- vznik Strategie rozvoje sportu s důrazem na neprofesionální sport a tzv. sport pro všechny (pro zdraví občanů), aktivizace a dostupnost pro nízkopříjmové skupiny, důraz na spontánní trávení volného času mládeže

Opatření strategie D

2.3-D1 Zajištění koncepčního užívání veřejného prostoru pro kulturní aktivity a umění

Příklady aktivit:

- založení agentury HMP pro veřejný prostor a jeho kulturní animaci
- vznik pozice koordinátora veřejného prostoru s kompetencí částečného povolování akcí
- vytvoření Koncepce umění ve veřejném prostoru Prahy
- zadání uživatelské analýzy veřejného prostoru v Praze s výstupem manuálu pro uživatele veřejného prostoru k živým kulturním aktivitám
- výběr prioritních veřejných prostor a klíčových kulturních projektů podporujících kulturní image města (pod expertní supervizi)
- vypracování generelu veřejného majetku pro kulturní využití

2.3-D2 Praha zjednoduší podmínky a pravidla pro aktivní kulturní a společenské užívání veřejného prostoru

Příklady aktivit:

- příprava a realizace transparentních jednání a spolupráce jednotlivých složek správy veřejného prostoru na nových pravidlech užívání veřejného prostoru
- zajištění finanční podpory a uživatelské vstřícnosti pro kreativní přístupy k veřejnému prostoru
- vznik integrovaného a veřejně dostupného kalendáře všech záborů veřejného prostoru ve městě

2.3-D3 Změna ve statutu organizací zřizovaných městem, prosazení jejich odpovědnosti za přilehlý veřejný prostor

Příklady aktivit:

- analýza lokace klíčových kulturních institucí - definovat „ochranné pásmo“
- formulovat odpovědnost veřejných kulturních institucí za přilehlý veřejný prostor
- pověřit instituce správou a údržbou přilehlého veřejného prostoru
- vést jednání s organizacemi státu a dalšími institucemi a prosadit i do jejich kompetencí správu a údržbu přilehlého prostoru
- navázat finanční příspěvek na údržbu přilehlého veřejného prostoru

Opatření strategie E

2.3-E1 Optimalizace (maximalizace) doby pobytu turistů v Praze prostřednictvím živé kulturní nabídky

Příklady aktivit:

- podpora animace kulturního dědictví se speciálním zaměřením na umělce a projekty současného umění
- oživení památkové zóny UNESCO jedinečnými kulturními počiny evropského formátu
- nové formy komunikace a propagace aktuální kulturní nabídky v centru směrem k návštěvníkům města
- podpora využití chytrých technologií pro interpretaci kulturního i místního dědictví a to jak na úrovni institucí, tak na úrovni nabídky produktů pro cestovní ruch
- podpora projektů jazykově bezbariérové kulturní nabídky: klasická hudba, současný tanec, loutkové divadlo a animace s efektivním využitím historických budov
- zaměření se na potřeby turistů z asijských zemí: Čína, Jižní Korea, kteří přijíždějí jak za obchodem, tak za poznáváním

2.3-E2 Rozvoj stabilní spolupráce s podniky, místními i zahraničními agenturami, městskými a státními organizacemi a školami zabývajícími se cestovním ruchem

Příklady aktivit:

- zlepšit vzájemnou komunikaci, informovanost a koordinaci aktivit
- společná propagace nového obsahu kulturní značky města
- prezentace Prahy jako business hubu, jmenování ambasadorů města ze soukromého sektoru, kteří budou spolu s politickou reprezentací komunikovat při cestách do zahraničí výhody podnikání v Praze
- podpora domácího cestovního ruchu a zvyšování jeho objemu na srovnatelnou úroveň s kulturními evropskými metropolemi (Vídeň, Berlín)

Opatření strategie F

2.3-F1 Nová nabídka nástrojů pro podporu kultury ve městě srovnatelná s evropskými kulturními metropolemi

Příklady aktivit:

- nastavení průběžné komunikace s kulturním sektorem a systém integrace jeho námětů do systému podpory pražské kultury
- realizace srovnávací analýzy grantového systému HMP a MK ČR - komparace objemu financí z grantového systému MK ČR a identifikace špičkových institucí a projektů
- analýza potřeb kulturních organizací a jejich konkurenceschopnosti na mezinárodní kulturní scéně
- ve spolupráci s MK ČR a městskými částmi vytvořit pro Prahu transparentní systém vícezdrojového financování pro kulturu a iniciovat spolupráci při prosazení této systémové změny i pro ostatní regiony v rámci ČR

- v rámci grantového schématu otevřít nový program podpory animace kulturně historického dědictví se speciálním zaměřením na umělce a projekty současného umění
- rozpracovat možnosti synergie veřejných finančních prostředků pro podporu inovativních kulturních projektů s crowdfundingem – připravit systém spolupráce s existujícími platformami

Indikátory

- 2.3.1 *Zvýšení počtu kulturních turistů, kteří se budou do Prahy opakovaně vracet za programovou nabídkou*
- 2.3.2 *Nové tematické kulturní klastry klíčovým způsobem posílí kulturní identitu města v zahraničí (Praha je vnímána nejen jako historické město, ale i jako město pozoruhodné živé kultury a kreativity)*
- 2.3.3 *Zvýšení počtu domácích návštěvníků*
- 2.3.4 *Zvýšení počtu nadnárodních organizací, které i na základě faktoru kvalitního volnočasového kulturního vyžití pro své zaměstnance umístily své regionální centrály v Praze*

Klíčová slova

Značka města, kulturní evropská metropole, dialog kulturně historického dědictví se současným uměním, genius loci, živé centrum města

2.4 Praha aktivně spoluvytváří výkonný a otevřený vzdělávací systém

Kvalitní školství na všech stupních je základním předpokladem konkurenceschopnosti obyvatel města a firem na vzdělávacím, pracovním a inovačním trhu Evropy i světa a přitažlivosti města i země pro motivované talenty ze zahraničí i významné zahraniční investice v městech preferovaných oborech.

Praha posílí váhu vzdělávání jako klíčového nástroje rozvoje města a stane se lídrem v přístupu k všestranné podpoře vzdělávání. Vysokoškolské a vzdělávací instituce v centru města rozšíří nabídku kulturně vzdělávacích příležitostí a přivedou i specificky zaměřené návštěvníky. Přítomnost studentů a jejich inspirativní aktivity ožíví a zkultivují centrum města. Inovativní a kreativní způsoby výuky, rovnost v přístupu ke vzdělávání, pozitivní vztah k výuce a škole, zvýšení motivace ke vzdělávání celé společnosti - to vše přispěje nejen ke zvýšení kvality, výkonnosti a otevřenosti systému vzdělávání, ale i ke zvyšování hodnotového žebříčku společnosti jako takové. Součástí bude cílené vzdělávání výkonného aparátu správy města a zkvalitnění komunikace s občany. To vše se neobejde bez navýšení investic a zejména lidských zdrojů do všech stupňů vzdělávání.

Výchozí stav

- P1.1,2 Praha je univerzitním městem s velkou koncentrací vysokých škol, vědecko-výzkumných institucí a vysokoškolsky vzdělaných lidí
- P1.3 Vysoká koncentrace kulturních institucí s potenciálem vzdělávání pro kreativitu
- PR7.1 Vysoké školy nemají dostatek prostředků k rozvoji svého stavebního fondu a to zejména v centru města, v soutěži o lukrativní pozemky jsou vytlačovány komerčními společnostmi
- PR7.2 Klesá výkonnost a konkurenceschopnost vzdělávacího systému - v mezinárodním šetření PISA Praha mírně zaostává (včetně celé ČR), přestože v rámci Česka vykazuje nadprůměrné výsledky
- PR7.2 Podíl ČR do veřejných výdajů na vzdělání zaostává za průměrem zemí OECD i EU; činí 5 % HDP, čímž se ČR umístila na 30. místě ze zemí OECD
- PR4.1 Kapacity zařízení regionálního školství jsou na území města rozloženy nerovnoměrně, v některých částech města (zejména v okrajových městských částech s dynamickou bytovou výstavbou) jsou obtížněji dostupné, zatímco v jiných částech je převis kapacit
- PR7.2 Roste přítomnost cizinců ve všech stupních vzdělávacího systému, jejich podíl v populaci Prahy se v minulé dekádě zdvojnásobil
- P3.1 Funguje rozsáhlý systém podpory environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO)

Strategie naplňování cíle 2.4

- 2.4-A Přispět ke zvyšování kvality a výkonnosti vzdělávání
- 2.4-B Podporovat celoživotní komplexní a otevřené vzdělávání obyvatel
- 2.4-C Využít a zúročit potenciál vysokých škol
- 2.4-D Zajistit dostatečně kapacitní stavební fond školských a vzdělávacích zařízení

Opatření strategie A

- 2.4-A1 Posilování sociálních kompetencí a minimalizace rizikových a patologických jevů

Příklady aktivit:

- podpora rozvoje inkluzivního vzdělávání
- důraz na minimalizaci tolerantního postoje k alkoholu a drogám
- důraz na sociální a občanské dovednosti, mezigenerační vztahy a toleranci
- integrace cizinců do vzdělávacího systému (viz 1.1-A1)

- 2.4-A2 Podpora neformálního vzdělávání a mimoškolních aktivit

Příklady aktivit:

- systematická podpora mimoškolních zařízení (kulturních, sportovních, volnočasových) a neformálního zájmového vzdělávání
- podpora a posílení orientace vzdělávání na kreativitu, týmovost, motivaci
- rozvoj nových témat, např. vzdělávání o městě a urbanismu

2.4-A3 Důraz na jazykovou gramotnost

Příklady aktivit:

- pilotní zavádění dvojjazyčného vzdělávání (např. metoda „CLIL“)
- podpora jazykové výuky formou výměnných pobytů dětí na zahraničních školách s ubytováním v rodinách
- spolupráce se zahraničními školami (např. Comenius)
- finanční podpora učitelů cizích jazyků

2.4-A4 Důraz na digitální/IT gramotnost

Příklady aktivit:

- podpora dalšího vzdělávání pedagogů v oblastech IT technologií

2.4-A5 Zlepšení podmínek pedagogické práce

Příklady aktivit:

- snížení počtu žáků/studentů připadajících na jednoho učitele
- vzdělávání pedagogických pracovníků pro nové formy výuky a zavádění inovačních procesů
- finanční podpora pedagogických pracovníků SŠ a ZŠ

2.4-A6 Vytvoření transparentního a konkurenčního prostředí vzdělávání

Příklady aktivit:

- vytvoření informační sítě pro školy - nabídka programů s odborným komentářem z hlediska vzdělávacího přínosu
- zavedení transparentního a veřejně přístupného systému hodnocení středních škol v rámci Prahy, ve spolupráci zřizovatelů, rodičů, ČŠI a relevantních institucí a subjektů
- zavedení hodnocení/porovnávání základních škol, ve spolupráci městských částí, rodičů a relevantních institucí
- podpora neformální komunikace škol, rodičů, učitelů, samosprávy i podnikatelského sektoru pořádáním konferencí a fór o pražském školství ve spolupráci s širokým spektrem aktérů

2.4-A7 Reagovat na požadavky trhu práce v Praze a Středočeském kraji

Příklady aktivit:

- založení platformy pro sledování konkurenceschopnosti a vývoje trhu práce
- motivace žáků ke studiu perspektivních oborů inovacemi ve výuce
- podpora a propagace učňovského a odborného školství

Opatření strategie B

2.4-B1 Rozšíření nabídky alternativního vzdělávání včetně předškolního

Příklady aktivit:

- podpora vzniku dalších škol s alternativním programem a přístupem (waldorfského typu, Montessori, komunitní a církevní školy)

2.4-B2 Synergie vzdělávání s oblastmi kultury, ekologie, sportu a volného času

Příklady aktivit:

- vytvoření cílené poptávky a podpůrných mechanismů systematické spolupráce škol a kulturních institucí
- využití prostorů vzdělávacích, kulturních a vědeckých institucí i veřejných prostranství pro formální i neformální vzdělávání
- propojení grantových systémů v oblastech vzdělávání a kultury

2.4-B3 Podpora vzdělávacích programů a projektů v oblasti EVVO, výchovy k zdravějšímu životnímu stylu, zdravotní gramotnosti a dalších občanských a sociálních kompetencí

Příklady aktivit:

- výukové programy pro školy a vzdělávání pedagogů a školních koordinátorů EVVO
- podpora činnosti středisek ekologické výchovy v Praze

2.4-B4 Opatření pro další vzdělávání

Příklady aktivit:

- rozvoj poradenských služeb včetně kariérového poradenství pro dospělé
- podpora dalšího vzdělávání pracovníků samosprávy a městských a městem zřizovaných institucí a též politiků za účelem prohloubení jejich kvalifikací, pochopení problémů města, posílení spolupráce, synergie a efektivity jednotlivých politik a agend a všestranného osobnostního rozvoje
- podpora a rozvoj univerzit třetího věku

Opatření strategie C

2.4-C1 Vytváření podmínek pro setrvání a rozvoj vysokoškolských institucí v centru města

Příklady aktivit:

- podpora vysokých škol při získání nevyužívaných objektů/areálů v centru města
- podpora vysokých škol při vstupu do transformačních území v centrální oblasti města

2.4-C2 Aktivní spolupráce s akademickou obcí, zejména v oblasti vzdělávání a podpory vědy, výzkumu a inovací

Příklady aktivit:

- zřízení platformy pro pravidelnou komunikaci vysokých škol s městem
- podpora zapojení studentů do pilotních rozvojových projektů města

Opatření strategie D

2.4-D1 Modernizace školských zařízení a jejich stavebního i technického vybavení

Příklady aktivit:

- vybavení školských zařízení pro inovativní způsoby výuky
- formulace pravidel pro transformaci školských zařízení v integrovaná polyfunkční centra, vytvářející zázemí pro vzdělávací, kulturní, sportovní a další aktivity a posilující komunitní život a soc. soudržnost

2.4-D2 Přizpůsobení kapacit předškolních a školních zařízení vývoji počtu dětí v předškolním a školním věku

Příklady aktivit:

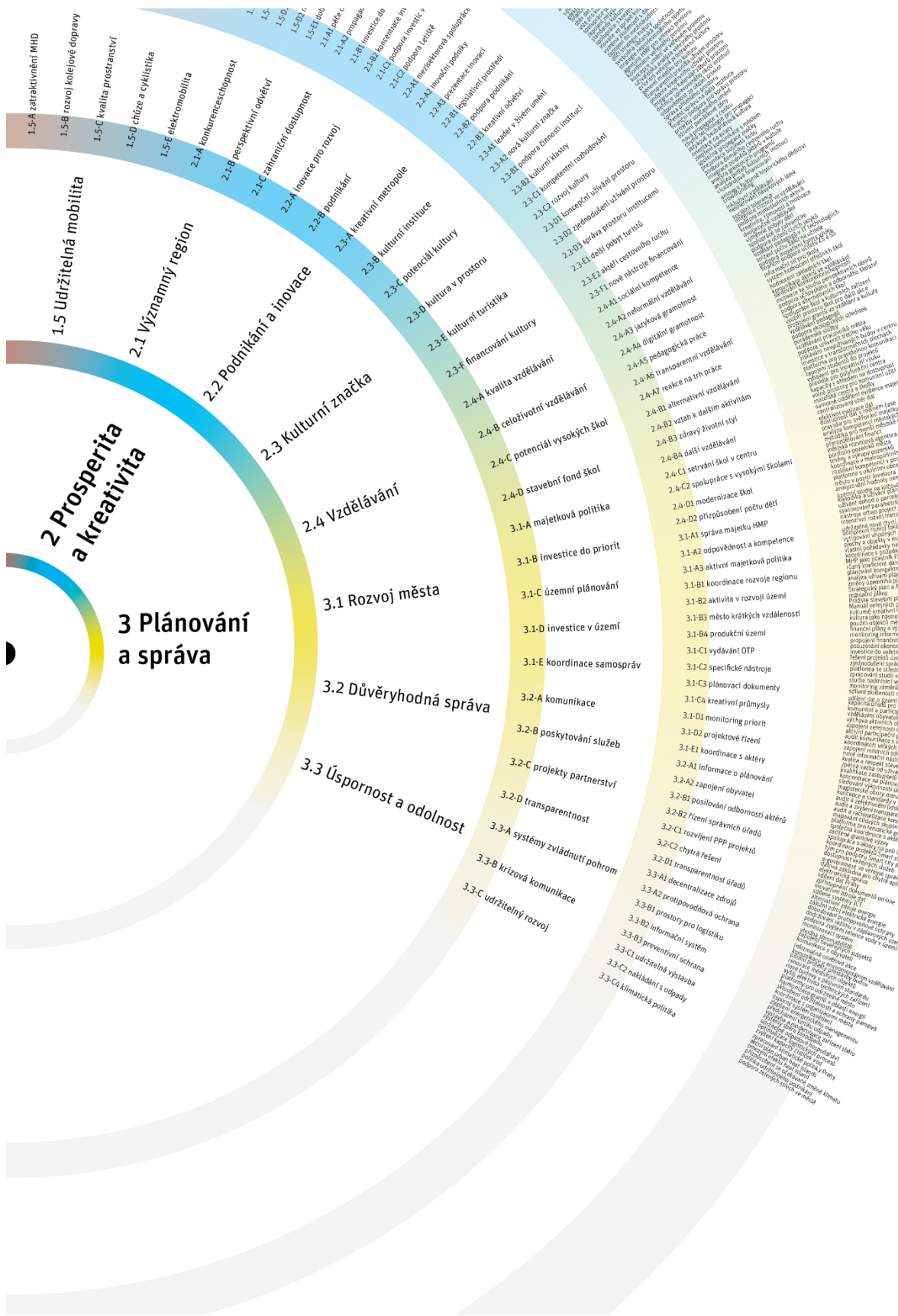
- zvýšení kapacit předškolních zařízení s ohledem na rovnoměrnou dostupnost na území města
- dočasně nevyužívaná zařízení flexibilně přizpůsobovat pro činnosti ve veřejném zájmu, zejména pro komunitní život
- podpora vzniku a rozvoje mateřských center, firemních školek apod.

Indikátory

- 2.4.1 *Nižší podíl mladých lidí nezaměstnaných a mimo vzdělávání ve věku 18-24/15-29*
- 2.4.2 *Úroveň žákovské gramotnosti: podíl 15letých žáků, kteří mají problémy se čtením, matematikou a přírodními vědami, by měl být nižší než 15 % (žádoucí je pokles); podíl žáků, kteří dosáhli v testech PISA úroveň vyšší než 4 (žádoucí je růst)*
- 2.4.3 *Účast v předškolním vzdělávání (podíl dětí ve věku 4-6 let, které se účastní předškolního vzdělávání) by měl do r. 2020 dosáhnout min. 95 %*
- 2.4.4 *Snížení počtu žádostí o přijetí do mateřské školy, kterým nebylo vyhověno*
- 2.4.5 *Vyšší nabídka alternativních forem vzdělávání včetně předškolního*
- 2.4.6 *Počty cizinců ve všech stupních vzdělávací soustavy*
- 2.4.7 *Objem prostředků z rozpočtu na vzdělávání*

Klíčová slova

Otevřený vzdělávací systém, mateřské školy, základní školy, střední školy, vysoké školy, mimoškolní aktivity, celoživotní vzdělávání, environmentální vzdělávání, vzdělávání pro kreativitu

3.1 Praha plánuje rozvoj města v regionálních souvislostech

Přijetí strategie respektovaného, stabilního a koncepčního plánování rozvoje města v regionálním kontextu přinese větší zapojení a důvěru obyvatel i odborné veřejnosti. Veřejná správa města a městských částí ve spolupráci s občany bude aktivně a efektivně plánovat harmonický rozvoj Prahy a regionu - Pražské metropolitní oblasti.

Transparentní proces vzniku plánovacích dokumentů a zapojení všech občanů do jejich tvorby zajistí kontinuitu a důslednost při jejich implementaci. Zjednodušení, dostatečná komunikace a maximální srozumitelnost rozhodovacích procesů přispěje k zvýšení důvěry obyvatel města a zrychlí jejich naplňování.

Koncepčně zpracované plány rozvoje budou realizovány prostřednictvím soustředěných investic do prioritních směrů rozvoje. Kritériem úspěšnosti strategického cíle je zvyšování kvality života obyvatel a dlouhodobá udržitelnost rozvoje města a jeho funkčního zázemí.

Aby byly naplněny záměry SC 3.1, musí být plánování rozvoje města:

- dlouhodobě koncepčně stabilní (a v detailu flexibilní) a respektované vedením města při realizaci jednotlivých záměrů v území, a tak umožňující zapojení soukromých investic do rozvoje města,
- transparentní pro občany, aby se mohli do jeho přípravy dostatečně zapojit a vyvážený rozvoj území podporoval kritérium kvality života obyvatel i návštěvníků,
- koordinující Pražskou metropolitní oblast s Prahou tak, aby nedocházelo k asymetrickému a trvale neudržitelnému rozvoji v území, na úkor jedné či druhé strany; k tomu jsou využity a vyvíjeny adekvátní nástroje (např. typu ITI; Integrované územní investice)
- proveditelné, díky soustředěnému a efektivnímu vynakládání omezených veřejných finančních prostředků a spolupráci se soukromými investory,
- umožňující aplikovat soudobé trendy dynamického plánování rozvinutých evropských měst, reagující na měnící se potřeby města.

Výchozí stav

Strategický cíl 3.1 reaguje na výstupy z analytické části:

- PR2 Degradace urbánního prostředí města
- PR3 Nedostatečná participace obyvatel
- PR8 Nedostatečně koordinovaný systém řízení a plánování rozvoje

V podrobnějším vyjádření se jedná o tyto problémy:

Existující plánovací nástroje a mechanismy, neumožňují Praze ovlivnit rozvoj území za svými hranicemi ve Středočeském kraji; Praha tak na svém území nese negativní důsledky nekontrolovaného rozvoje metropolitního regionu, především v oblasti dopravní a technické infrastruktury, občanské vybavenosti; schází nástroje na koordinaci ekonomického rozvoje metropolitní oblasti jako celku

Chybí kontinuita plánování a rozhodování, projevuje se malý respekt minulých reprezentací města i městských částí k naplnění plánovacích dokumentů, které se navíc vyznačují malou účinností, nesytemovostí a zastaralostí; nereagují na dynamicky se měnící potřeby života města

Koordinace subjektů v území je nedostatečná pro realizaci integrovaných záměrů s nadregionálním dopadem, zodpovědnost za jejich implementaci není pro město motivující

Veřejnost projevuje nespokojenost a vysokou míru nedůvěry v koncepční záměry a plánovací dokumenty města, odborná veřejnost a aktivní skupiny obyvatel i jednotliví občané jsou málo zapojeni do transparentního procesu plánování a přípravy základních rozvojových dokumentů

Nedostatečné zapojení veřejnosti omezuje přirozenou kontrolu naplňování plánů (nejsou-li obyvatelé zapojováni do plánovacích procesů, jsou pro ně výsledné plány nesrozumitelné a nemohou tak dostatečně kontrolovat jejich plnění), veřejnost tak sama není motivována se aktivněji zapojit do dalšího plánovacího období

Nedostatečným a nedůsledným uplatňováním plánovacích nástrojů ztrácí centrum města obyvatelnost a atraktivitu pro místní, dochází k jeho degradaci vnímané obyvateli jako turistický skanzen

Kultura není dostatečně rozpoznanou strategickou příležitostí rozvoje Prahy; existuje zjevný rozpor mezi proklamacemi v dokumentech a omezenou schopností realizovat navrhovaná opatření

Schází koncepční a celostní přístup plánování vůbec, zejména při tvorbě veřejného prostoru, v němž zpravidla nad obyvatelností a mobilitou dominují dopravní hlediska osobní automobilové dopravy, dlouhodobě není koncepčně řešena ani bytová politika města a městských částí

Městské investice nejsou vyhodnocovány a racionálně koncentrovány do hlavních rozvojových směrů, kde by přinášely efekt pro celé město, chybí prioritizace a posouzení optimálního využití klíčových transformačních území a ohnisek aktivity ve vazbě na celoměstské centrum, živá a perspektivní lokální centra a ohniska aktivit nejsou adekvátně a plnohodnotně rozvíjena soustředěním investic

Upřednostňování rozvoje v rámci snadno zastavitelných volných ploch na okraji města není efektivní z hlediska budoucího fungování městských služeb a vyvolá ještě větší růst nutných investic, přestože uvnitř zastavěného území města existuje plošná rezerva cca 3 880 ha transformačních ploch, tedy asi 8 % rozlohy Prahy

Objem vynakládaných prostředků na rozvoj technické, především dopravní infrastruktury se projevuje nízkou efektivitou a malou synergií pro harmonický rozvoj celého území, nízká hustota osídlení v porovnání se srovnatelnými evropskými metropolemi (26 obyv./ha), prostorová rezerva kvalitního přírodního prostředí v rámci hranic města je silnou stránkou Prahy, ale současně způsobuje vysoké investiční a provozní náklady

Město nemá koncepční majetkovou politiku jako nástroj ovlivnění rozvoje a neumí využít aktivitu soukromého sektoru pro svůj plánovaný rozvoj

Strategie naplňování cíle 3.1

3.1-A Rozvíjet aktivní majetkovou politiku města

3.1-B Koncentrovat investiční zdroje do prioritních směrů rozvoje

3.1-C Využívat nástroje územního plánování a podporovat kontinuitu plánovacích procesů

3.1-D Řídit/Cíleně ovlivňovat investice v území a monitorovat skutečné náklady na rozvoj

3.1-E Koordinovat řízení města ve spolupráci se Stč. krajem a MČ

Opatření strategie A

3.1-A1 Zlepšená evidence a správa majetku HMP

Příklady aktivit:

- oddělení evidence a správu majetku od jeho využívání – výpůjček, pronájmu, prodeje...
- nastavení centralizovaného mechanismu sběru a správy relevantních dat (stáří objektu, stav objektu, apod.)
- zajištění efektivní evaluace dat (efektivita pronajímání majetkového portfolia)
- aplikace open data a dostupnost majetkových dat v reálném čase

3.1-A2 Transparentní vymezení odpovědnosti a majetkových kompetencí na úrovni města a MČ

Příklady aktivit:

- změna Statutu HMP – stanovení pravidel pro svěřování majetku do správy MČ tak, aby si HMP ponechalo rozhodování u celoměstsky významných aktivit a MČ naopak nebyly blokovány v lokálním rozvoji
- efektivnější nastavení kompetencí a odpovědnosti s MČ (Statut hl. m. Prahy) - provést analýzu kompetencí MČ s přihlédnutím k jejich velikosti a přenést vybrané kompetence městským částem podle principu subsidiarity
- metodická podpora menších městských částí při správě a využívání majetku
- spravedlivé přerozdělování financí MČ - logickému rozdělení kompetencí odpovídá i přerozdělení podílu na výnosu sdílených daní mezi obě úrovně samosprávy

3.1-A3 Aktivní majetková politika města

Příklady aktivit:

- vytvoření Městské rozvojové agentury
- vytváření a naplňování portfolia pozemků ve vlastnictví města pro koordinovaný rozvoj celoměstsky významných lokalit
- uplatňování směny, případně výkupu pozemků v případech klíčových pozemků pro zajištění veřejných prostranství

Opatření strategie B

3.1-B1 Zajištění koordinace regionálního rozvoje - smluvně, případně legislativně upravené fungování "rady" pro rozvoj metropolitní oblasti - a třeba i s výhledem přípravy skutečné metropolitní strategie

Příklady aktivit:

- koordinace plánování, investic a hlavně sledování společných cílů v metropolitním regionu
- rozlišení rolí jednotlivých stupňů (přenesení kompetencí?) s cílem koordinovaného postupu
- má-li Praha plánovat v regionálních souvislostech, potřebuje do budoucna vybudovat společnou platformu s okolními obcemi

3.1-B2 Formulace metropolitních investičních priorit a jejich vazba na rozpočet města

Příklady aktivit:

- provázání oborových koncepcí (dopravní politika...) s prioritami územně plánovacích dokumentací
- vazba investičních priorit na metropolitní priority a Metropolitní plán
- vytváření investičních plánů veřejných infrastruktur v souladu s předpoklady územních priorit

3.1-B3 Aktivní politika rozvoje transformačních a rozvojových území vůči developerům a stavebníkům

Příklady aktivit:

- aktivní vstup do území – město jako investor připravující transformační a rozvojová území pro koordinovanou výstavbu různých stavebníků (a stanovení "ceny rozvoje" pro veřejný sektor)
- sledování hodnoty nemovitostí a vyhodnocování těchto dat pro účely plánování územního rozvoje vč. použití při uzavírání plánovacích a dalších smluv
- městem iniciované zpracování územních studií zpracovaných na klíčová transformační/rozvojová území a jejich aktualizace
- metodická podpora a důsledné využití plánovacích smluv
- využívání dohod o parcelaci pro území se složitou majetkovou držbou
- transparentní stanovování parametrů budoucí zástavby před zahájením projektové přípravy soukromým sektorem
- zapojení nástrojů typu „urban project“ pro iniciaci rozvoje

3.1-B4 Rozvíjení kompaktního města v souladu s principy města krátkých vzdáleností

Příklady aktivit:

- upřednostnění plánování intenzivního rozvoje města v transformačních územích na místo extenzivního rozvoje a další expanze do nezastavěných území
- udržitelné a efektivní koncipování nových městských čtvrtí a lokalit v transformačních a rozvojových územích
- komplexní rozvoj lokálních jader/center aktivit a Transit Oriented Development (standardy rozvoje orientovaného směrem k pěší, cyklistické a veřejné dopravy a tedy i městu krátkých vzdáleností – zejména při budování okolí velkých přestupních uzlu a veřejného prostoru)

3.1-B5 Vytváření podmínek pro udržení produkčních území ve městě

Příklady aktivit:

- vytipování vhodných ploch a objektů v ÚPn a v ÚS při detailním řešení transformačních území
- vytipování a ochrana vhodných objektů a ploch pro produkci v majetku města

Opatření strategie C

3.1-C1 Využívat zmocnění daného stavebním zákonem a vydávat a pravidelně vyhodnocovat obecně technické požadavky na využívání území

Příklady aktivit:

- využívat zmocnění daného stavebním zákonem HMP a vydávat samostatné požadavky na využívání území v hl. m. Praze, sbírat podněty a vyhodnocovat účinky aplikace pro novelizace
 - koordinovat požadavky na využívání území s technickými požadavky na stavby
 - v rámci požadavků na využívání území stabilizovat roli HMP jako účastníka územních řízení a činit ji veřejně přístupnou a předvídatelnou, například manuálem účastníka územního řízení pro MČ - sérií doporučení formálně pod podrobností územního plánu, kterými se HMP má zájem řídit
 - zavedení diferencované výše koeficientu daně z nemovitostí v souvislosti s rozvojem daného území
- uzákonění potřebné legislativní změny pro aplikaci nepřímých finančních nástrojů

3.1-C2 Specifické plánovací nástroje, projekty a aplikace finančních nástrojů rozvoje

Příklady aktivit:

- koncepční plánování kompaktní zástavby
- analýza uživatelů, procesů a způsobu komunikace a následný návrh tak, aby správně dané dokumenty připravovali a využívali

3.1-C3 Příprava a respektování plánovacích dokumentů

Příklady aktivit:

- změny územního plánu
- dokončení a projednání Strategického plánu a Územního plánu Prahy (MPP)
- zpracování územní studie PMO, ev. více územních studií PMO
- zpracování regulačních plánů transformačních a rozvojových území
- dopracování Pražských stavebních předpisů (PSP) a jejich aplikace v rozhodování stavebních úřadů
- dopracování Manuálu veřejného prostoru (MVP) a vzorových příkladů řešení veřejných prostranství

3.1-C4 Koncepční podpora kulturních a kreativních průmyslů jako nástroje územního rozvoje

Příklady aktivit:

- podpora vzniku a podmínek pro rozvoj kulturně - kreativních klastrů
- nová kulturní strategie HMP využívající potenciál kultury jako klíčový nástroj oživení a rozvoje města
- vytipování a ochrana vhodných objektů a ploch pro start-upy, začínající firmy a kreativní obory v majetku města

Opatření strategie D

3.1-D1 Realizace a monitoring dlouhodobých priorit v souladu (se strategickou vizí) s reálnými finančními možnostmi

Příklady aktivit:

- střednědobé finanční plány a dlouhodobé rozpočtové výhledy jako podklad pro plánování rozvoje
- efektivní monitoring relevantních informací o území a probíhajících změnách
- propojení procesů střednědobého finančního plánování a pořizování dlouhodobých rozpočtových výhledů měst s pořizováním změn územního plánu a strategického plánu na úrovni MČ i HMP
- posuzování dlouhodobé ekonomické udržitelnosti investičních záměrů na změnu v území s ohledem na veřejné výdaje

3.1-D2 Zavedení projektového řízení při realizaci veřejných investic v území

Příklady aktivit:

- koordinované investice při revitalizacích veřejných prostranství
- koncepční projektové řízení u transformačních a rozvojových projektů
- zjednodušení procesů při tvorbě a správě veřejných prostranství, efektivní správa prostorově souvisejících celků, zřetelné rozlišení správců (TSK, MČ, Lesy hl. m. Prahy...)

Opatření strategie E

3.1-E1 Koordinace řízení města ve spolupráci se Středočeským krajem a MČ

Příklady aktivit:

- vytvoření platformy pro koordinaci a společné plánování záměrů se Stč. krajem v rámci PMO
- zpracování a přijetí územních studií PMO komplexně řešících vztahy v regionu

- podporovat krajské úřady při pořizování územních studií řešících koordinaci rozvoje nadmístní veřejné infrastruktury
- monitoring naplňování záměrů v pravidelném cyklu (upřesnit - něco 2 roky nebo 4/ v návaznosti na územně plánovací podklady a dokumentaci krajů)
- spolupráce, sdílení zkušeností a tematické propojování samosprávných celků, úřadů a institucí (na vertikální i horizontální úrovni) mezi sebou skrze projekty a programy v koordinaci města
- podpora sdílení dat o území Prahy a Středočeského kraje, vznik společných projektů pořizování dat zejména v oblasti dopravy, územního plánování a životního prostředí

Indikátory

- 3.1.1 *Počet akcí a objem realizovaných ITI – integrovaných územních investic v PMO*
- 3.1.2 *Výměra recyklovaných území, transformačních ploch z ÚPn - brownfieldů*
- 3.1.3 *Objem veřejných investic do koncentrovaného rozvoje území a objem tak synergicky získaných soukromých investic v rozvoji daného území*
- 3.1.4 *Objem soukromých investic do rozvoje Prahy v jednotlivých letech*
- 3.1.5 *Počet zpracovaných a projednaných plánovacích dokumentů (územních studií, regulačních plánů, vzorových řešení veřejného prostoru atd.)*
- 3.1.6 *Počet úspěšně participovaných plánovacích dokumentů*
- 3.1.7 *Intenzita využití transformačních a rozvojových ploch (KPP, hustota obyvatel, pracovních příležitostí a služeb na hektar)*
- 3.1.8 *Dopravní chování v řešených územích (podíly dopravních prostředků na dopravním výkonu u cest se zdroji a cíli v území)*

Klíčová slova

Koordinace rozvoje Prahy a regionu, respekt k plánovacím dokumentům, strategický plán, územní plán HMP, regulační plány, územní studie, spoluúčast obyvatel na plánování lokalit, prioritní směry rozvoje, intenzifikace využití území, recyklace nevyužitých území, koncentrace investic, aktivní majetková politika města, investice do rozvoje center/jader aktivity

3.2 Praha zavádí dobrou a důvěryhodnou správu

Výsledkem změn v této oblasti života Prahy je posílení institucionální kapacity a efektivnosti veřejné správy a veřejných služeb, zapojení všech aktérů do správy a řízení města, při jejich obnovené důvěře v politickou a správní řídicí strukturu. Výsledkem je standardní/rutinní fungování občanům dostupné, odpovědné, předvídatelné a transparentní veřejné správy na obou úrovních – hlavního města i městských částí, při logickém rozdělení kompetencí a tomu odpovídajícímu podílu na výnosu sdílených daní mezi obě úrovně.

Využití chytrých technologií a efektivních metod chytré správy města (Smart Governance), umožní snížení byrokratické zátěže, zefektivnění správy, zrychlení a zkvalitnění komunikace s obyvateli a návštěvníky města, zajištění exaktnějších podkladů pro rozhodování a schopnost je aplikovat cíleněji, efektivněji a transparentněji.

Výchozí stav

Nedostatečná institucionální kapacita a efektivita veřejné správy i transparentnost rozhodovacích procesů, a to nejen faktická ale často jen vnímaná veřejností

Nedostatečná participace obyvatel a institucí na správě a řízení města (Governance), včetně nízké míry zapojení veřejnosti, občanských iniciativ i podnikatelských subjektů do veřejné diskuze o rozvoji města

Nízká kvalita řízení a managementu správních úřadů, nedostatečné vzdělání a odborná příprava jednotlivých úředníků a volených zastupitelů, neschopných prosazovat a efektivně uplatňovat veřejný zájem, (rozpor s Politikou architektury a stavební kultury ČR)

Nestabilita politických rozhodnutí a v jejich důsledku nestabilita státní správy

Obtížná komunikace, nedostatek porozumění a často i arogance celoměstské správy vůči městským částem, především tzv. malým MČ

Nekomunikace a mnohdy i nedůvěra mezi jednotlivými aktéry i institucemi, která má negativní vliv na efektivitu správy města a v důsledku paralyzuje rozvoj iniciativy soukromého sektoru

Malá informovanost i nefunkční komunikace snižující důvěru mezi občany a vedením města

Vyšší provozní náklady způsobené roztržitou strukturou správního a územního členění jsou z části kompenzovány dobrou zpětnou vazbou a komunikací s obyvateli u tzv. malých městských částí (institucionální stabilita a znalost území)

Strategie naplňování cíle 3.2

3.2-A Informovat, komunikovat a zapojovat obyvatele

3.2-B Zlepšovat institucionální kapacitu a kvalitu poskytování veřejných služeb

3.2-C Rozvíjet projekty partnerství a spolupráce veřejného a soukromého sektoru

3.2-D Zvyšovat a monitorovat transparentnost a otevřenost svých institucí

3.2-E Podpora inovací a chytrých informačních řešení při správě města

Opatření strategie A

3.2-A1 Informační a vzdělávací činnost pro občany, spolky a zájmové organizace v oblasti územního plánování

Příklady aktivit:

- posilování kapacity úřadů MČ pro informační a vzdělávací činnost pro občany, spolky a zájmové organizace
- vytvoření pozic komunitních a participačních koordinátorů vyškolených jak v plánování, tak i v komunikaci s veřejností

- vzdělávání občanů v oblasti územního plánování - město a MČ moderují profesionálně připravené veřejné debaty se skupinami aktivních obyvatel, komunitami a jednotlivci (ti se podílí na diskusi o rozvoji a chodu města – od rozhodování o využití dílčích území, o členění rozpočtu, především investic do jednotlivých oblastí života města)
- výchova aktivních občanů od základních škol k diskusi a dialogu v oblasti udržitelného rozvoje (Zpracování Programu zapojení pro žáky základních a středních škol s cílem propagace městského plánování a rozvoje a výchově dětí k aktivnímu občanství a odpovědnosti za své město)
- efektivní zapojení veřejnosti tak, aby výsledné dokumenty odpovídaly potřebám obyvatel a aby je obyvatelé lépe chápali a uměli s nimi pracovat

3.2-A2 Aktivní zapojení obyvatel do rozhodování o rozvoji města

Příklady aktivit:

- rozvíjení aktivní participační politiky s cílem zapojovat do plánování a rozvoje všechny občany města a klíčové hráče rozvoje
- audit účinnosti a komunikace veřejné správy s obyvateli a posílení odborné kvality stavebních odborů a koncepčních pracovišť správních obvodů a větších městských částí skrze prezenční i distanční formy vzdělávání
- zavedení komunitních koordinátorů ve „velkých“ městských částech s cílem lepšího a rychlejšího přenosu informací do území a zpětné vazby vedení MČ od občanů v aktivních lokalitách
- zapojení občanských sdružení a aktivních komunit a skupin obyvatel do procesu rozhodování o využití konkrétního území v úrovni MČ (projekt „monitoring a zpětná vazba“ vyhodnocující fungování veřejné správy)
- vytvoření informačních nástrojů (webová aplikace) pro širší obeznámenost veřejnosti s připravovanými záměry rozvoje

Opatření strategie B

3.2-B1 Zefektivnění vzdělávání, odbornou přípravu a osobního rozvoje úředníků správních úřadů a politiků včetně volených zastupitelů HMP a MČ

Příklady aktivit:

- posilování odborných kvalit a respektu stavebních odborů správních obvodů a koncepčních pracovišť městských částí, kvalitnější celoměstské metodické řízení
- Sledování zpětné vazby při komunikaci s uživateli veřejných služeb a služeb veřejné správy, např. analýzy, průzkumy, trendy, jejich dostupnost a kvalita
- zvyšování kvalifikace zastupitelů HMP a MČ v oblasti územního plánování
- koncentrace finančních a lidských zdrojů na dokončení, průběžnou aktualizaci a monitoring plánovacích dokumentů a procesů, včetně vyhodnocování jejich naplňování
- sledování výkonnosti úřadů územní veřejné správy a analytické činnosti
- vytvoření magisterských oborů zaměřených na management rozvoje a pozici úředníků na vhodných univerzitách

3.2-B2 Zlepšení kvality řízení a managementu ve správních úřadech a v úřadech územních samosprávných celků

Příklady aktivit:

- vytvoření koncepce, průběžné posilování (a postih) etických standardů v územní veřejné správě
- audit a následný program Zefektivnění řízení lidských zdrojů v rámci organizačních struktur města
- audit a následný program Zvyšování efektivity, kvality a transparentnosti veřejné správy
- audit a následný program Racionalizace rozdělení kompetencí mezi jednotlivými orgány veřejné správy; prověření/reorganizace kompetencí HMP/MČ

Opatření strategie C

3.2-C1 Rozvíjení projektů partnerství a spolupráce veřejného a soukromého sektoru

Příklady aktivit:

- mapování cílových skupin (komunitní monitoring) a podnikání svázaného s místem

- vytvoření platformy pro hodnocení a přípravu tematických grantů zaměřených na propojování vysokých škol a výzkumné sféry, podnikatelské sféry business, veřejné správy a aktivních občanů
- vytváření a společná koordinace projektů a programů s profesními organizacemi a vědecko-výzkumnými kapacitami z akademické i podnikatelské sféry s cílem je zapojit do plánování rozvojových záměrů města
- finanční spoluúčasť města podpora tematicky zacílených grantových výzev ve vybraných oblastech

3.2-C2 Podpora inovací a chytrých informačních řešení při správě města

Příklady aktivit:

- vytváření partnerství s vysokými školami, komerčním sektorem a dalšími partnery pro podporu zavádění inovací a efektivních procesů městské správy
- aktivní podpora a koordinace projektů Hl. m. Prahy, MČ a městských organizací při zavádění projektů smart city (zejména v oblasti udržitelné energetiky, dopravy, bezpečnosti a dalších oblastech)
- vytvoření týmu pro aktivní vyhledávání a podporu realizace projektů smart city v rámci struktur hl. m. Prahy (včetně podpory přípravy, podávání na vedení projektů s podporou fondů EU a dalších zdrojů)

Opatření strategie D

3.2-D1 Zvýšení a monitoring transparentnosti a otevřenosti správních úřadů a úřadů územních samosprávných celků

Příklady aktivit:

- zlepšování kvality poskytování veřejných služeb a zajištění jejich adekvátní dostupnosti
- rozšiřování moderní ICT a aplikací e-Governmentu v územní veřejné správě
- využití datové základny a sdílené centrální infrastruktury ICT MHMP pro rozvoj chytrých/smart aplikací
- rozvíjení elektronické správy: e-governance, on-line obstarávání a komunikace s úřadem
- sdílení dat o území hl. m. Prahy - městská data on-line, city dashboard, data přístupná všem návrhářům aplikací, infosystém v reálném čase
- rozvíjení informačních služeb a chytrých technologií, realizace projektu „Radnice on-line“ zpřístupňujícího dokumenty města a MČ co nejdříve po přijetí (resp. průběžně umožňující sledovat procesy přípravy a schvalování zásadních dokumentů a rozhodnutí – umožní snížit administrativní náročnost plnění zákona 106/1999 Sb.)
- podpora využívání inovativních zdrojů dat (big data)
- vytváření sdílených systémů ICT pro výkon agend Hl. m. Prahy a MČ s využitím centrální infrastruktury MHMP

Indikátory

- 3.2.1 *Počty zapojených skupin a jednotlivců v procesu participace v jednotlivých MČ ev. HMP, v oblasti rozvoje na úrovni IPR HMP*
- 3.2.2 *Vytipování indikátorů míry spokojenosti obyvatel se správou města – např. formou sociologických průzkumů veřejného mínění – s reprezentativní skupinou opakovaně, po několika letech*
- 3.2.3 *Průzkumy Urban Survey – spokojenost obyvatel se správou města*
- 3.2.4 *Kritéria z hodnocení agentury Mercer - Quality of Life, Economist apod.*

Klíčová slova

Od vládnutí ke správě a řízení (From Government to Governance), Důvěryhodná a transparentní správa (Good Governance), Chytrá správa (Smart Governance), participace, participativní rozpočet, komunitní koordinátor, radnice on-line

3.3 Praha šetří zdroje a posiluje odolnost města

Praha se díky systematické přípravě a zavedeným opatřením stane odolným městem (Resilient City), schopným zajistit efektivní fungování systémů krizového řízení, včasnou informovanost obyvatel, vyhovující omezené zásobování energiemi a vodou i ochranu obyvatel před haváriemi, systémovými poruchami, živelnými pohromami způsobenými extrémními výkyvy počasí, pandemicky rozšířenými nemocemi i teroristickými útoky a důsledky migrace uprchlíků v souvislosti s konflikty ve světě, ale také městem odolným vůči sociálním, sociodemografickým, ekonomickým a jiným krizím.

Opatření zvýšené odolnosti a další povedou ke zlepšení efektivity využití a šetrnějšímu nakládání se zdroji, energiemi, vodou i územím, v duchu strategie šetrného / udržitelného města (Sustainable City), která zohledňující ekonomickou stránku věci, směřuje k vizi města energeticky soběstačného, s významným podílem obnovitelných zdrojů energie, minimalizujícího množství produkovaných odpadů a maximalizujícího jejich materiálové využití, využívajícího efektivně potenciál krajiny a reflektujícího probíhající klimatické změny.

Jednotlivá opatření se zaměří na podporu vzniku ostrovních systémů v oblasti zásobování elektrickou energií i teplem, maximální podporu lokálním zařízením na výrobu elektrické energie (OZE), obnovení a ochranu lokálních zdrojů vody, prevenci rizik v provozu průmyslových podniků (EMS/EMAS), politiku Smart life - systému ochrany obyvatel při kalamitách a krizových situacích, včetně extrémních klimatických situací, při pandemiích, teroristických útocích apod.

Neméně významným výstupem tohoto strategického cíle je zvýšení energetické efektivity v provozu města a nové výstavby i rekonstrukce stávajících veřejných budov. Projekty energetické soběstačnosti a efektivity, úspor energie a podpory obnovitelných zdrojů energie musí ovšem současně mít městotvorný charakter a respektovat paradigma udržitelného územního rozvoje.

Výchozí stav

Praha má dobře založený systém ochrany významné části území proti povodním, především v kompaktním městě, hůře jsou chráněna území přítoků Vltavy

V Praze je poměrně vysoká technická úroveň energetické infrastruktury s příznivým vlivem na životní prostředí

Systémy zásobování energiemi a vodou jsou poměrně kvalitní ve standardních podmínkách fungování, jsou však nedostatečně odolné v případě kritických situací – systémových havárií, živelných pohrom, epidemií, event. teroristických útoků apod.

Technická infrastruktura města nedosahuje moderních standardů fungování, především v oblasti energetické náročnosti a v nedostatečné kapacitě některých pobočných čistíren odpadních vod

Praha má funkční systém separovaného sběru komunálního odpadu, zvyšuje se však celková produkce komunálních odpadů, přičemž přetrvává nízká míra (kolem 30 %) jejich materiálového využití

Nevyhovuje, především kvalitativně, stav energetické efektivity výstavby, zejména v oblasti revitalizace sídlišť a přípravy na aplikaci energetických směrnic EU

Strategie naplňování cíle 3.3

3.3-A Posilovat systémy zvládnutí živelných pohrom, epidemií, teroristických útoků apod.

3.3-B Rozvíjet krizovou komunikaci regionu, města, MČ, institucí a obyvatel; jednání v krizových situacích

3.3-C Realizovat koncepci udržitelného rozvoje města, vč. nakládání s územím a přírodními zdroji

Opatření strategie A

3.3-A1 Rozšíření ostrovních systémů (off-grid) a podpora lokálních OZE tam, kde je v krizových situacích obtížné zajistit základní obslužné funkce při zasažení páteřních rozvodů a záložní zdroje energie

Příklady aktivit:

- podpora lokálních OZE v privátních projektech zapojitelných do záložních ostrovních off-grid systémů
- vybudování záložního zdroje elektrické energie, který by byl využíván v případě výpadků (black-out v důsledku havárie či poruchy)

3.3-A2 Management, správa a výstavba protipovodňové ochrany hl. m. Prahy, PPO jako průběžná činnost (správa, údržba)

Příklady aktivit:

- dobudování protipovodňové ochrana na drobných vodních tocích, které vstupují do Prahy
- dodržování režimu v záplavových územích (státní program vysídlování záplavami postižených lokalit - Praha se účastní pilotního úkolu)
- podporování úprav zvyšující protipovodňový efekt krajiny na území hl. m. Prahy
- doplnění měřicí infrastruktury, vybudování komplexního preventivního systému ochrany proti povodním ve smyslu hlásného a výstražného systému, včetně predikčních modelů vývoje povodňové situace pro území PMO (Smart technologie aj.)

Opatření strategie B

3.3-B1 Ochrana prostorových rezerv pro logistiku při mimořádných krizových situacích

Příklady aktivit:

- zajištění vhodných prostor pro shromaždiště – jako např. Letenská pláň i v jiných sektorech města
- zapojení neveřejných subjektů

3.3-B2 Dobudování systému informačního varovného systému pro komunikaci s obyvateli města na celé ploše města a PMO s využitím chytrých (smart) technologií v kombinaci s existujícími systémy

Příklady aktivit:

- distribuce informací, které omezí rizika ve výjimečných situacích

3.3-B3 Preventivní ochrana při živelných pohromách a epidemiích

Příklady aktivit:

- pořádání pravidelných informačně osvětových akcí pro obyvatele města, specifické programy ve školách a pro seniory
- implementace krizové komunikace do EVVO

Opatření strategie C

3.3-C1 Zpracování strategie udržitelné výstavby a implementace evropské směrnice o energetické náročnosti budov (20-20-20)

Příklady aktivit:

- realizace pilotních projektů přeměny energeticky náročných veřejných budov na budovy s téměř nulovou spotřebou energie (příp. na budovy v pasivním energetickém standardu) s integrovanými inteligentními systémy řízení
- celkové nebo dílčí energeticky úsporné renovace městských objektů bez dopadu na žádoucí urbanistický charakter lokality (zateplení obálky budov, výměna nebo renovace výplní stavebních otvorů, instalace vzduchotechniky s rekuperací odpadního tepla, modernizace osvětlení, instalace vhodných a energeticky efektivních zařízení využívajících obnovitelné zdroje energie)
- výstavba nových městských budov v pasivním energetickém standardu vč. využití vhodných energeticky efektivních OZE
- zvyšování energetické efektivity v rámci objektů a technických zařízení pro zajištění provozu městské veřejné dopravy (zefektivnění využití rekuperované elektrické energie z kolejových vozidel, renovace osvětlovacích soustav, instalace vhodných a energeticky efektivních zařízení využívajících obnovitelné zdroje energie aj.)
- podporování diskusních, odborných, participačních i soutěžních platforem integrujících požadavky na udržitelný urbanismus (kompaktní město apod.), energetickou účinnost, ochranu památek, kvalitu života i životního prostředí a přijetí takové podoby PSP, která toto umožní

- harmonizování celostátních i pražských grantových i dalších ekonomických nástrojů politiky energetické účinnosti s ohledem na specifické postavení Prahy v rámci kohezní politiky EU i charakter zástavby
- harmonizování potřeb udržitelné výstavby s paradigmatem ochrany kulturního dědictví
- koordinování investičních aktivit společností s majetkovou účastí hl. m. Prahy (PRE, PT) s ohledem na její politiku energetické udržitelnosti
- rekonstrukce osvětlení ulic (veřejných prostranství)/implementace úsporných systémů osvětlení ulic vč. osvětlení zastávek veřejné dopravy na bázi OZE
- zlepšení energetického managementu městských objektů

3.3-C2 Realizace a podpora projektů a opatření vedoucích k předcházení vzniku odpadů a ke zvyšování jejich materiálového využití

Příklady aktivit:

- opatření k předcházení vzniku komunálních odpadů (využití motivačních, informačních a vzdělávacích nástrojů, podpora vytváření center opakovaného použití zboží, podpora komunitního a domácího kompostování aj.)
- výstavba a modernizace zařízení pro sběr, třídění a úpravu odpadů (systémy pro sběr, svoz a separaci odpadů a bioodpadů, sběrné dvory a sklady komunálního odpadu, systémy pro separaci komunálních odpadů, nadzemní a podzemní kontejnery včetně související infrastruktury)
- budování systémů odděleného sběru bioodpadů
- implementace ekonomických nástrojů politiky udržitelného odpadového hospodářství
- optimalizování logistických procesů spojených se svozem odpadu
- modernizace vč. zvýšení kapacity pobočných ČOV v některých okrajových částech města, které umožní stávající i rychle rostoucí nové zástavbě napojení na kanalizační systém

3.3-C3 Rozpracování dopadů klimatické politiky města v jeho řízení a plánování

Příklady aktivit:

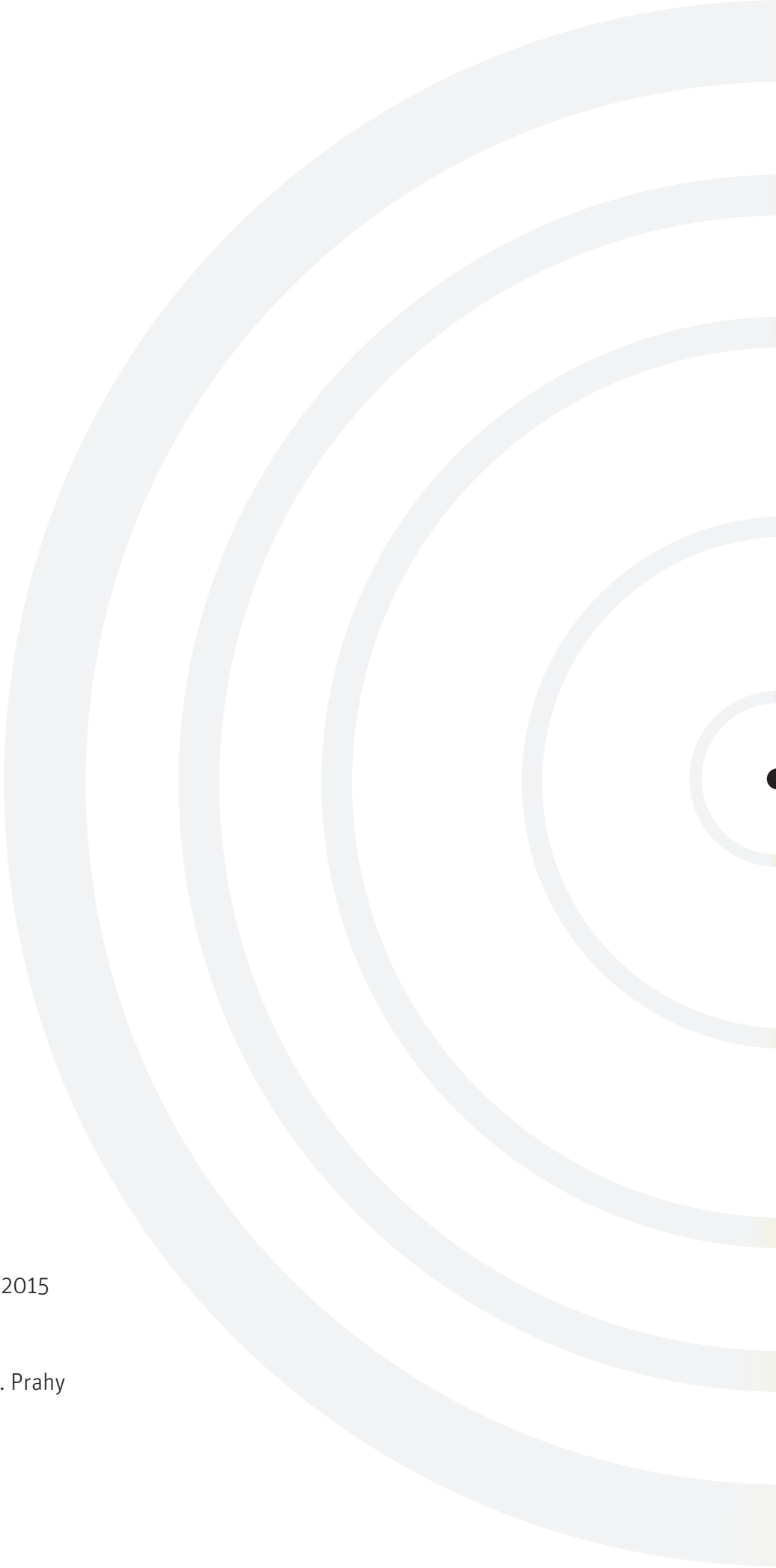
- zpracování dokumentu Klimatická politika hl. m. Prahy v obdobné struktuře a rozsahu jako v referenčních městech (s cílem akcelerace relevantních projektů a získání možnosti financovat smart cities projekty)
- zpracování akčního plánu urban heat islands strategy. Pozn. bylo by dobré vybudovat systém jednotné správy zeleně, která by měla na starosti implementaci pravidel omezujících efekt urban heat islands, dále postup dle manuálu veřejných prostranství atd.
- implementace infrastrukturních, stavebních i technologických projektů omezujících efekt heat islands jedná se především o implementaci zeleně do ulic (nejlépe nižších alejí, které umožňují proudění vzduchu) a vnitrobloků (*Ze stavebních a technologických projektů se jedná o uplatňování fyzikálních principů, kdy je budova svým vhodným tvarem ochlazována proudem vzduchu, prosklené stěny nejsou vystaveny dlouhodobému slunečnímu záření a omezuje se tak tvorba odpadního tepla z klimatizací.*)
- přizpůsobení investičních projektů, především ve veřejném prostoru, požadavkům determinovaných očekávanými změnami klimatu v kombinaci s dalšími aspekty (sociodemografické změny, zvyšování ceny a snižování dostupnosti pitné vody apod.)
- zavedení politiky udržitelného podnikání s cílem zapojit soukromý sektor do politiky ochrany klimatu
- podpora (metodická, koncepční, finanční) realizace zelených střech a fasád v intravilánu města

Indikátory

- 3.3.1 *Výměra plochy města chráněná před možnou povodní (Q 2002)*
- 3.3.2 *Počet vytvořených ostrovních systémů zásobování a instalovaných OZE v rámci veřejných budov*
- 3.3.3 *Celková i sektorová energetická (a odpadová) náročnost*
- 3.3.4 *Podíl energie z obnovitelných zdrojů*
- 3.3.5 *Snížení primární spotřeby energie v městských budovách*
- 3.3.6 *Vyšší podíl materiálového využití komunálního odpadu*
- 3.3.7 *Snížení emisí CO₂*

Klíčová slova

Odolnost (Resilience), šetrné nakládání se zdroji a územím, udržitelnost rozvoje (Sustainability), Chytré město (Smart City), ostrovní systémy (off-grid), klima

Návrhová část
Strategického plánu, Aktualizace 2015

Sekce strategií a politik
Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy
Vyšehradská 57, 128 00 Praha 2
říjen 2015

IPR
PRAHA